вytyn dunja prulьtarlarь, birləşiniz!

QЬZЬL ƟZBEKISTAN

1924 jьl 5-nci DEKƏBIR AJЬDAN BAŞLAB CЬQDЬ

ƟZBEKISTAN MƏRKƏZIJ FЬRQUMЬ, SAMARQAND ƟKRYG FЬRQUMЬ, ƟZBEKISTAN MƏRKƏZIJ ЬÇRAQUMЬ VƏ ƟZBEKISTAN MƏRKƏZIJ KƏSƏBƏLƏR ŞURASЬNЬŊ FIKIR TARQATUCЬSЬ.

ABUNA BAHASЬ:							
1 ajqa		3 ajqa		6 ajqa		1 jьlqa	
s.	t.	s.	t.	s.	t.	s.	t.
1	10	3	30	6	50	12	—

ƏDRISLƏR: BAŞQARMA SAMARQAND, NƏRIMƏN KƟCƏSI 6. Baş kenter: FЬRUNZA „ 8.

TILIFƟNLƏR: Məs'ul myhərrir—586; ymymij — —959; Baş kəntər — — 17; E'lan вelimi — —382

AJRЬM BAHASЬ HƏR ÇAJDA 5 TIJN.

№ 216 (1711) Dysənвə, 15nci Sentəвir 1930 nci - jьl № 216 (1711)

Məskəv vəzifəni 123 prəsənt вəçərdi

MƏSKƏV, 14 sentəвir. („Kьzьl Ɵzвekistan" radio stənsasь arqalь). Məskəv mehnətkəşləri 10 nci sentəвirgəcə „вeş jьllьq tert jьlda" zajomьqa 74 million 655 miŋ somlьq jazьb vəzifəni 123,5 prəsənt вəçərdi.

1-nci sentəвirgəcə RSFSR də həmməsi bolьв 311 million 820 miŋ somlьq zajom tarqatьldь. Bu vəzifəniŋ faqat 50 jarьm prəsənti bolqan, qьşlaqlarda faqat 16 million 400 miŋ somьq zajom satьldь (vəzifəniŋ 10,1 prəsənti).

QЬZЬL KARVANCЬLAR CAQЬRЬQЬNЬ YJYŞDIRIB, ЬÇTЬMA'ЬMUSABAQA IŞLƏRINI KEŊ JOLQA QOJЬŞ KERƏK

Bolşivik millii sьjasatь ycyn kyrəşəjlik!

„Pravda" nьn baş maqalasь

Partija 16-nсь qurultajьnьŋ qararlarьnь mehnətkəşlərgə tyşyndiriş bojьnca keŋ jolqa qojьlqan işdə, unьŋ millii məs'ələgə ajьd qararlarnь tarqьв qьlьş işi çydə az orьn aladь. Dakladcьlarnьŋ, sonqь partija qurultajь jəkynləri toqrьsьda sezləgən caqda, hər kimni hajran qaldьrarlьq dərəçədə millii məs'ələ janьdan cetləb etkənləri kerinədi. Hal bukii, qurultajnьŋ millii məs'ələ jyzəsidən cьqarqan qararlarь ьttьfaqьmьzdaqь barca mehnətkəşlər ammasьqa və birinci gəldə, şu məs'ələlərnin birinsi dərəçədə zərbədar əhəmijəti bar ylkələrdəgi mehnətkəşlərgə mə'lym bolьşь lazьm.

Partija qurultajь aldьdan muştumzorlar reaksijacь ruhanь'lar bilən bir bolьв, qalaq m[illət]lərnin mehnətkəşlər ammasь ortasьqa, „gəldəgi partija qurultajь muxtarь atlь vьlajatlarnь tygətdi, millii tillərni tygətiв, „birləşkən rus millətini tuqdьradь" degən toquma xabarlarnь jatdьlar. şu xabarlarnьŋ egələri jənə qoşьmca qьlьв: „bu nərsələr partijanьŋ, jappasьqa kelxozlaşdьrьş, mustumzorlalanьŋ sinfibolьв jaşavnь tygətiş [si]jasatlarьdan kelib cьqadь" dedilər. 16-nci partija qurultajь ezinin millii məs'ələdəgi anьq qararlarь bilən, bu hadьsalar həmməsь muştumzorlarnьŋ gəldəgi toquması ekənini qalaq mehnətkəşlər aldьda namajьşkarana kersətdi.

Qurultajnьŋ mərkəzkom hьsabь jyzəsidən cьqarqan rezalytsijəsidə qujьdaqьlarnь oqujmьz:

„Şu dəvridəgi baş qorqьnсь, vilkarus aqmacьlьq təşkil qьladь. Bu aqmacьlьq, Lenin millii sьjasatьnь iinternatsionalizm sajraqь astьda, jə'nii əvvəldə hakim vilikarus millətigə mənsyв bolьв, hazьrda joqalьв baruvcь sinifilərnin, qoldan ketkən ьntьjazlarnь qajtarьş jolьdaqь intilişini qaplavcь bajraq astьda revizijə qьlьş ycyn intilədi. Şu bilən bir qatarda, məhəllii millətcilik sarь aqmacьlьq həm aktivləşməkdə, kii bu nərsə SSSR xalqlarьnьŋ birligini zə'iflətiв, intervensijə fajdasьqa ojnajdь. partija millii məs'ələdəgi ikələ aqmacьlьqqa və ularqa nisbətən murasacьlьqqa qarşь kyrəşni kycəjtiriş lazьm".

Şu qararda, baş qorqьnc—вyjyk dəvlət şavinizm, dəв kersətilişi, muştumzorlarnьŋ bolmaqur və toquma gəplərini kyl qьlьв, asmanqa savьradь.

Partijanьŋ şu qararь həligəcə вyjyk məmləkətimizniŋ qajьrь rus xalqlar jaşajturqan avьlqьşlaqlarqa jetkəzilgən eməs. Halbukii biz, uzaq ylkələrdəgi mehnətkəşlər həmməsi 16 nci qurultajnьŋ qattьq və my'təвər qararlarьdan xabardar bolьşqa erişmegimiz lazьm. Şu bilən вirgə, xadьmlarьmьz kadrlarь tamanьdan, 16 nсь qurultajnьŋ millii məs'alədəgi qararlarьnь əməlgə aşьrьş jolьda qьlьnajatqan konkret iş ystidən puxta kontrel belgiləş lazьm.

Qurultajdan sonqь dəvirdə toplanqan faktlar, bə'zi çajlarda qurultajnьŋ millii məs'ələ jyzəsidən bergən jol-joruqlarьnь вəçərişdə ьmьrlavcь syr'ətlər qancalьq hykmran ekənini çydə acьq kersətədilər. Alьŋ, məsələn, uzaq şarqdaqь bir qatar xaqьmlarnьŋ qerьjalьlar və xьtajlarnь masxara qьlqanьnь kersətyvci faktlarnь. Bu hadьsalar qujь partija təşkilatlarьnьn pərvasьzlьqь arqasьda jyz bergən. Xoş şu faktlardan həm qabahatraq nərsə bolurmь? Şora hakimijətiniŋ millii məs'ələdəgi pazitsijalarьnь kapitalist dəvlətlərininŋ pazitsijalarьdan qancalьq keskin açralaturqanьnь qalaq millətlərgə tyşindiriş ornьda, qahraman xьtaj xalqь icidən cьqьв kelgən kişilərgə nisbətən nəfrət ornatьldь və bə'zidə ularnь haqarat qьlьş. degən qьlьqlar sadьr boldь. Bundaj qьlьqlar oŋ opportunizmniŋ acьqdan-acьq kerinişidir.

Jakii, məsələn, alajьq, Azərbajçan maarьf komisarliginiŋ sirkylərlərini. Bunda barca məktəв xadьmalarьnьŋ pərənçilərini mə'myrii jol bilən alьв taşlaş toqrьsьda bujuruq berilgən. Axьr bu nərsə, millii məs'ələdəgi „sol qьŋŋqajьş"nьŋ qalqьв turqan nəmynəsi eməsmi? Axьr biz bundaj qьlьqlarda, qalaq millətlərnin mədənii rьvaçlьş məs'ələlərini quruq mə'myri jol bilən, bujruq jolь bilən həl qьlьş ycyn intilişni kerməjmizmi?

Millii məs'ələdə eŋ qorqьnclь nərsə вujruq jolь bilən hərəkət qьlьş ekənini Lenin necə məs'ələв kersətiв etkən edi. Millii rajonlarnьŋ mədənii qalaqlьqь. əqəlli dinii xurafatlar bilən kyrəş işigə nisbətən həm, ьh'ьjat və sezgzlik bilən jaqьnlaşnь ajnьqsa qattьq tələв qьladь. Qolьmьzdaqь bir sprafka çydə xaraktirlidir. Şu sprafkanьŋ kersətişicə, 1927-28 nci jьlь RSFSR dəgi birinci basqьc məktəвlərdə oquvcь rus balalarь ana tili bilən 99 prəsənt, Votijak vьlajatьdaqь votijak balalarь 27 prəsənt, oşa vьlajatdaqь rus balalarь 71,5 prəsənt; Qalmьq vьlajatьnьŋ qalmьq balalarь 8,7 prəsənt, oşa vьlajatnьŋ rus balalarь 99,8 prəsənt tə'min qьlьnqanlar həkəza və həkəza... Mənə şu raqamlar bajanь, millii ylkələrdə mədənii ьnqьlaвnь rьvaçlandьrьş qancalьq qьjьn ekənini acьq kersətədi. Şu mədənii ьnqьlaвnьŋ jollarь, faqat məhəllii millii mədənijətlərni rьvaçlandьrьş arqalь etədi, xalas. Sosializm anьnь, eŋ jaqьn til bolqan ana tilidə tarqatьş kerək. Burь tyşynməgən kişi, ьxtьjarlь və ьxtьjarsьz rəvişdə eŋ etə ketkən dyşmənlərimiz fajdasьqa işləjdi.

Ortaq Stalin 16-nсь qururltajda, şu nərsəni aŋlaşnь istəməvci jakii aŋlaj almavcьlar bilən talaşqan caqda, qujьdaqьlarnь ajtdi: „Haqьqatda SSSR dəgi proletariat diktaturasь və sosializm qurulьşьnьŋ dəvri—myndəriçəsi bilən sosial, formasь bilən millii bolqan mədənijətlər taraqqь qьlaturqan dəvirdir. Ular (vilikarus şavinizmigə qarab aquvcьlar) əftidən, millii mədənijətlərniŋ taraqqь qьlьşь, ana tilidə ymymii ibtida'ii məçвyrii tə'lim kirgiziliş və tezlətiliş arqasьda jəŋidən zor kyc bilən rьvaçlanьşь lazьm ekənini tyşynməsələr kerək. Ular faqat millii mədənijətlər taraqqь qьlqan caqdaqьna, qalaq millətlərni sosializm qurulьşьqa cinəkəm tartьş mymkin bolaçaqьnь tyşynməjdilər. Ular, SSSR xalqlarьnьŋ millii mədənijətlərini taraqqь qьldьrьşqa jardam və mədəd qьlьş, degən Lenin sьjasatьnьŋ asasь şu nərsədə ekənini aŋlamajdьlar".

Stalinniŋ şu sezlərini millionlarnьŋ qulaqьqa kirgiziş kerək. Cynkii, işci xalqnьŋ kepciligi Ukrajina tilidə sezləjturqan Artijumovsk ekrygidəgi kytyвxanalarda Ukrajina tilidə basьlqan kitaвlar joqlьqь və bolsadqa, oquşqa təvsijə qьlьnmajturqanьqaj faktlar həli çydə kep kerinədi. Şu bilən birgə məzkyr ekrygdə dəvlət nəşrijatь Ukrajina ədəвijatь bilən savda qьlmajdь. Dəvlət nəşrijatьnьŋ Artijumovsk ekrygidəgi вelimi, teverəgidəgi xalqnьŋ kepciligi Ukrajina tilidə gəpirgənini „sezməgən".

Qurultajdan sonqь matьrьjallar, partijanьŋ və sonqь partija qurultajьnьŋ şora, kəsəвə və partija apparatьnь jerliləşdiriş toqrьsьdaqь direktivləri kecirilməslik d ə r ə ç ə d ə az вəçərilgənidən xabar berədilər. Biz вytyn caralar bilən şundaj ahvalqa erişməgimiz lazьm, kiimillii rajonlardaqь xьzmatcьlarьmьznьŋ kepciligi jerli xalq mehnətkəşləridən cьqqan kişilər bolsьn. Demək, millii ylkələrdə işləjturqan və leninizmniŋ ənə şundaj eŋ sadda əlifbesini kenligə çajlaв almaqan xadьmlarnьŋ qьmatь bir pyl. Ɵzbekistan kəsəвələr şorasьda və undaqь sajuzlarnьŋ mərkəzii pravlenijəlaridə jerli xalqnьŋ sanь 10-15 prəsəntkə jetədi, xalas. Şu bilən birgə sajuz rəhbərləridən biri: „Bizgə juqarь cьqarьluvcьlar kerək eməs" degən. Axьr şu nərsə, millii çymhyrijətlərdəgi вytyn işimizniŋ вuzьlьşьqa səвəвci bolaturqan və вyjyk dəvlət şavinizminiŋ jaşьrьn kerinişi eməsmi? Halbukii, 16 nci partija qurultajьnьŋ qararlarь, məhəllii xadьmlar dədil turьв „qorqmasdan juqarь cьqarьlsьn" dedilər. Məhəllərdə şu nərsəni вytyn kyc bilən etkəziş kerək.

Əmma baş qorqьnc bolqan vilikarus şavinizminiŋ вytyn kerinişlərigə qarşь kyrəş bilən birgə, qurultajnьŋ başqa bir qorqьnc məhəllii millətcilik toqrьsьdaqь jol joruqlarьnь həm sirə esdən cьqarmaslьq kerək.

Məhəllii şavinizm ezinin məhəllii mədənijəti toqrьsьdaqь savlatlь ьbaralar arqasьqa bekingən halda, millii ylkələrnin həməsini SSSR dən ajrьm birləşdirişgə intiliş zərur, degən əksil ьnqьlaвь nəzərijəni sydrəв cьqarajatьr. Bu bajanlarda sinfii dyşmənniŋ qolьnь pajpaslaв tapьş qьjьn eməs. Haqьqь millii mədənijət, millətlərniŋ haqьqь millii azadlьqь, faqat bizniŋ ьttьfaqьmьzdaqьna mymkindir.

Şu kyndə millii ylkələrdə bolajatqan nərsələr bilən, eski car Rusijasьda bolqan nərsələrni tenləşdiriş mymkinmi, axьr? U vaqtda millii rajonlarda bolqan qadar qabahatlьq, hər qandaj zylm formalarьnьŋ toplanьşь başqa çajlarda joq edi-ky. Axьr, Ukrajinada Ukrajinə tili, şora hakimijəti vaqtьdaqьna birinci başlaв hakimlik qьla başladь, eməsmi. Xoş, SSSR dən açralьş ycyn kyrəş zəryr, deв gəplərdən nimə mə'nə cьqadь? Bu savalqa çavaв beriş qьjьn eməs. Millətcilik şavinizminiŋ mahьjatьnь faş qьlьş, məhəllii təşkilatlarnьŋ eŋ myhim vəzifələridən bolьşь lazьm.

Millətci şavinistlarnьŋ aşkara ə k s i l ьnqьlaв fajdasь, oŋ aqmacьlar fajdasь ycyn, ьttьfaqnьŋ ajrьm millətləri ortasьqa pana qatьş jolьdaqь hər qandaj urьnьşlarqa mərhmətsiz zərвə beriş kerək.

Məhəllii şavinizim bilən kyrəşyvdə partijə və şora hakimijəti tamanьdan qьlьnqan, qьlьnajatqan və qьlьnaçaq nərsələrniŋ həmməsini tarqьв qьlьşdan jaxşь usul joq.

16-nci qurultajnьŋ məmləkətni industriləş məs'ələsi jyzəsidən cьqarqan qararlarь, millii ylkələrni tezrək industriləşkə qarar qьlqan bir qatar direktivlərni вerədilər.

Azarвajçan, ezвekistan, Qazaqьstan və вaşqa millii rajonlarda industrijə əzəmətləri qurьla, hazьrdan şu işlər ycyn kəttə—kəttə maвlaqlar təkilə—jatьr. Eskii millii ylkələrniŋ вəşərəsi вytynləjəzgərməkdə. Mehnətkəşlər mədənii və maddь bajlьqьnьŋ asasь keŋəjməkdə. Əmma industriləş jolьdaqь vəzifələrini, pərtijənin baş jolьdan kelib—Sьcuvcь başqa direktivlərni вəçəriş jolьdaqь vəzifələr həmməsi, faqat əgər millii ylkələrdəgi ez işimizdə „pərtijə ekələ aqmacьlьq (millii məs'ələdəgi вyjyk dəvlət şavinizim və millətcilik) bilən kyrəşni kycəjtiriş lazьm" ekənini məhkəm esdə tutsaqqьna вəçərilişi mymkindir. Ikələ aqmacьlьqqa qarşь qat'ь kyrəş, qalaq millətlərniŋ zor mədənii esiş ycyn, pərtijəniŋ baş jolьnь millii ylkələrdə muvaffaqьjatlь вəçəriş ycyn вytyn zəminni tuqdьraçaqdьr.

Milaraldau qьlьnqan savьn

Tiflis şəhəridə „Trud Kim" zavud ьda Kutajьsrajonьda kep mьqdarda tapьlqan, majlь tupraq „Çumbrin"dən savun işlaj başladьlar, Bu savun sifət çəhətidən çydə jaxşь bolьв kerindi Syrətdə: majlьtupraqdan qьlьnqaasavun

Tagor Məskəvdə

MƏSKƏV, 11 sentəвir (Qьzьl Ɵzвekistan radijosь arqalь) Hind ka'əri və fəjləsyfi Raвindranat Tagor SSSR dəgi muvafaqьjatlar bilən tanьşuv ycyn 10-nci sentəвirdə Məskəvgə keldi.

„Pravda" namьdaqь dirizaвil

Birinci kycli şora dirizaвili quruş ycyn pul jьqьş başlandь

MƏSKƏV. 11 sentəвir. „Pravda" gəzitəsiniŋ kəllektifi „pravda" namьda kycli şora dirizaвili quruş ycyn pul jьqьşqa kirişiв SSSR daqь вytyn gəzitələrni şora dirizaвililəri qurulьşьqa jardam guruhlarь təşkil qьlьşqa caqьrdь. „pravda„ nьŋ xadьmlarь kycli şora dirizaвili quruş ycyn 3 200 som pul beriв, „Pravda" nьŋ oqucьlarьnь, mərkəzii, məhəllii gəzitələrini ezidən nəmynə alьşqa caqьrdь.

Məskəvgə kelgən dirizaвil „Graf Seppelin„ Germanijadan qujьdaqь məfhymdə xat alьв keldi:„ Qьmmatli ortaqlar, вeş jьllьq pьlanь tez jyzəg cьqarьşьŋьz zor dьqqat bilən tekşiriв turamьz və işinizgə muvaffaqьjatlar tiləjmiz.

Germanija kəmpartijasьnьŋ Fridrixcgəfen hava kemələri versəsi aldьdaqь məhəlli bolimi.

SAJUZŞOLK TYZIŞ ZƏRYR

Ipəkcilik işlərinin tez syr'ətli jyksəjişini başqaca ьdara qьlьşnь tələв qьladь

MƏSKƏV, 13 sentəвir. Kentьrol sanaqlar ipəkcilik və ipəkişləjturqan sanaatnьŋ tez syr'ət bilən esişini tə'minləjdi.

SSSR, xalq xoçalьqь alьв şorasь hykymət ьdaralarьqa qaklad bilən muraçaat qьlьв hazьrda məvçyd bolqan ipəkcilik təşkili şaklidə hykymət direktifinin вəçəriв bolmaslьqьnь bildirdi. Orta Asja ьqtьsadьь şorasьqa qaraşlьq Tyrkşolknь ьttьfaq əhəmmijətigə egə bolqan trest halьqa qojьş zəryr. SSSR xalq xoçalьq şorasь Tyrkşolk вilən alaqasь bolqan ez tədbirlərini Orta Asja ьqtьsadьь şorasь bilən muvalьqlaştьrьв unьŋ muraçaatьnь ь'tьbarqa alьв turaçaq. Hazьrda zakafkazьjada Azşolk və Zakşolk isimli ikki trest bar. Bu ymymii ьttьfaq tresti Zakşolk tyzişgə və maddь ьhtьjatlar və kədirlərdən jaxşьraq fajdalanьşqa imkanijat berədi. ZSSRdə bolqan barca ipəkcilik stansalarьnь, tutzar və ipəkcilik qurtь uruqlьq zavadlarь Zakşolkqa berəçək. SSSR Xalq xoçalьq alьв şorasь qaramaqь astьda Tyrkşolk, Zakşolk və ekrşolkdan ьbarat Sajuzşolk birləşməsi tyziledi. RSFSR də bolqan barca ipəkcilik işxanalarь həm Sajuzşolknьŋ qaramaqьqa tapşьrьlaçaq.

Çahan ьqtьsadььtənligi

Işsizlik toqtamaj esməkdə

Germənijada işsizlərniŋ sanь 2million 873 mintəgəjetdi

Jugo-slavija, Perudə iştaşlaşlar, Japonijada toqumacьlьq sanaatь qьşqar maqda

BERLIN, 12 sentəвir. Germanijada avgustnьŋ ikkinci jarьmьda işsizlərniŋ sanь 28 mintə artьв, həmməsi 2 million 873 mintəgə jetdi.

Berlində işsizlərnin sanь bulturqьqa qaraqanda 115 prəsənt aşdь. Şu jьlnьŋ avgust ajьda faqat nafaqa alucь işsizlərniŋ sanь 231484 təgə jetdi. Işsizlərniŋ kepincəsi nafaqa almaqanьdan işsizlərniŋ haqьjqь sanь əncə kepdir.

Berlin şəhər başlьqьnьŋ jardamcьsь Berlin şəhər transportь çəm'ijətidən 1500 tə işciniŋ boşatьşьnь ma'qulladь.

NEV - JORQ, 13 sentəвir. („Qьzьl Ɵzвekistan" radio stansasь arqalь). Kanada (şьmalь Amrьqa)da işsizlik xavflь вir şəkilgə kirə başladь. Vazirlər şorasьnьŋ rəisi Bedənət вarqan sajьn esməkdə bolqan təŋlikni bir dərəçədə sysəjtiş maqsadь bilən, çamaat işi ri tyziş ycyn 20 million dollar вerişkə təklif qьldь.

VAŞINGTON, 12 sentəвir. Işsizlikniŋ kepəjişi səвəвli şьmalь Amrьqa cet işlar vəziri ezininŋ cet ellərdəgi kensullarьqa muraçaat qьlьв ezləriniŋ jaşavlarь ycyn maвlaqlarь вelmaqan kişilərgə Amrьqaqa вarьş ycyn ruxsat berməslikgə təklif qьldь.

VARŞAV. 12 sentəвir. Polşьda 29-nci jьlda işsizlik hərəkəti toqrьsьda plan və statistika başqarmasьnьŋ statistlik ma'lumatь ь'lan qьlьndь. Həmməsi bolьв 4000 tə işxanada 499 tə iş taş aş bolqan. Umymən 215.554 tə kişi iş taşlaв bir jarьm million kynniŋ boş ketişigə səвəв boldь.

VENA, 12 sentəвir. Belgraddan вerilgən xabarqa qaraqanda, sentəвirnin вaşьda Teclicdə (Jugo-Slavija) da iş taşlaqan 1600 tə jaqac kesyci və kimija zavodьnьŋ işciləri iş taşlaşlarьnь davam qьlajatьr. Jaqьnda sosial-faşistlar iş haqьnь 8 prəsənt azajtьş və işxana egələriniŋ işcilərgə tiввi jardam berişdən azad qьlьş asasьda işxana egələri вilən kelişdi. Işcilər вu təklifni qabul qьlmadь.

NEV-JORQ. 12 sentəвir. Lima (Çənyвi Amrьqa, Peru pajtaxtь) dan вerilgən xabarqa qaraqanda. Peruda Serro də Pəsko degən Amrьqa mis kanlarьda işləjturqan 15000 tə kancьlarnьŋ iş taşlaşь çydə şiddətli bir tyskə kirdi. Amrьqa işcisiniŋ soravь вojьnca hykymət iş taşlaş rajonьda turqan 350 tə saldatqa „zəryr вolqanda işcilərgə qaraв oq atьŋьz" deв tə'limat jubardь.

TOKIJO, 12 sentəвir. Japonija toqumacьlьq sanaatь egələriniŋ birləşməsi ɵnymni 7 prəsənt azajtьşqa qarar cьqardь. Toqumacьlьq sanaatьnьŋ ymymii ɵnvmi 34 prəsənt azajacaq.

VARŞAV, 12 sentəвir. Şoralar jaqaclarьnь cet ellərgə cьqarьş və şora jaqaclarьnь Polşa arqalь etkəzişkə qarşь kyrəş maqsadь вilən jer işləri vəziriligi tamanьdan tuzilgən Polşa jaqac sanaatcьlarnьŋ konferensijəsi, şora jaqaclarьnь вarqan sajьn cetkə kep jaqac cьqarьşьnь Polşa jaqac sanaatь ycyn zərərli tapdь.

Şaşь şəhərini qьzьllar aldь

Ingiliz, amrьqa və japon uruş kemələriniŋ вirləşmə hərəkətləri

PARЬŽ, 11 sentəвr:.

Indopasifik telegraf agentliginin Şanxajdaqь muxвьrь. Xovajnьŋ çənyвidə Jansizi darjasьnьŋ jaqasьda вolqan Şaşь şəhərin'ŋ qьzьllar tamanьdan alьnqanьnь xabar вərədi. Jansiziniŋ joqarьsьda taqьn вir necə şəhərlər həm alьnqan.

LONDON, 11 sentəвir.

Gəzitələrniŋ jazьşlarьqa qaraqanda, Ingiliz, Amrьqa və japon uruş kemələri Jansizi darjasьda Xьtaj qьzьl qoşunьnь topqa tutqanlar.

Gəzitələr вundaj вirləşiв hyçym qьlьşnьŋ əsil səвəвini jaşriв „kemmunist atradlari hyçym qьlqanь ycyn əçnəвli kemələr ezlərini mudafaa qьlqanlar" deв jazadь.

ŞANXAJ, 11 sentəвir.

Xanqavda kommun'st hərəkətigə qat'naşuvqa şyвhəsi вolqanlarnь qoqun qьlьş davam qьlajatьr, 10-nci sentəвirdə Xanqavda вir necə xatьn—qьzlar вilən вirgə 28 tə kişi eldьrildi. Canşada 12 tə kemmunist eldьrildi.

Qattьq caрьşda iştirək qьlucь вədən tərвijəcь qьzlar ularnьŋ arqalarrda şьarlar jazьlqan

Qalla tajjarlьqьda qat'ь ezgəriş ycyn

Bajlar qallanь haman tapşьrmaj jatьrlar. çajlarbunqa qarşь cara kermajdilər

„Ьkramьf" rajonь вajlarnь jaşьrьв kelməkdə

بىرىنچى ئون كۈندە 24546 سېنتىنر،
يەككە خوجالىقلاردان، 54625،
مۇشتۇمزورلاردان 4781، ئىختىيارى
تاییارلىقدان 5487 وە سوفخوزلار-
دان، 17263 سېنتىنر غاللا تاپشى-
رىلغاندر.

məjdə - cyjdələr işgə xalaqьt berməkdədir

بېشكېنت رايونىغا قاراشلى پو...
كەنلەردە غاللانى قاپلا...
سەگە يۇبارش ئۈچۈن رايونچى كۆچ...
ئەرنى پالاشغا سەرمايا يوق. شۇ
سەبەبدەن قابول پونكتلەرىدە جۇدە
كوپ مىقدار غاللا توپلانىب، ئەرىپە
بوغداى بىلەن وە بولار ئۆز نەۋبە...
ئىنە چەك بىلەن ئارالاشىب ئاتاياق
ئاسىتىدا قالاياتر.
رايون غاللا كوپىرەتسىيەسىنىڭ
سەرمايا يوبارش توغرىسىدا غاللا
مەركەزىگە قىلغان بىر نېچە بار سو-
راقلارىدان نەتىجە چىقمادى.

Qallanь вajlar tamanьdan tapşьrьlьşь haman kəməjə jatьr

بىر قانچا رايوندا غاللانىڭ
مۇشتۇمزور خوجالىقلار تامانىدان
تاپشىرىلىشى كۆچەيدىگەنە ئېمەس،
بەلكى زەعىفلەنىب كېتدى. بۇلۇنغور
رايونىدا مۇشتۇمزورلاردان بىرىنچى
بېش كۈندە 136 سېنتىنر، ئىكىنچى
بېش كۈندە، 60 سېنتىنر، جىززاخدا،
32 وە 6، پاى ئارقدا، 198 - 133،
كەتتەقورغاندا، 208 وە 157، نور-
ئاتادا 235 ۋە 208، شەھرىسەبزدە،
84 وە 0، يەركىنتدە، 279 وە 167،
خاواسدا، 43 وە 23 سېنتىنر غاللا
كىردى. ئىكرامىف رايونى ئۆزىدە
مۇشتۇمزور خوجالىقلار بۇتۇنەي يوق
دېگەندەى هاوام ئېتە ياتىر. هەر
حالدا، مۇشتۇمزور خوجالىقلاردان
بىر قاداق هەم تاپشىرىلغان يوق.

qallanьŋ kirişi kycəjməkdə

11 نچی سېنتەبردە ئابی‌بالا
قشلاق شوراسىغا قاراشلى كول-
خـز وه يه‌ككه خـوجالقچىلار
قىزىل كـاروان بىلـەن 1200
پۇت غاللا تاپشىردىلار.
12 نچی سېنتەبردە دەشت
قشلاق شوراسىداغى دېخقانلار
قىزىل كاروان بىلەن 2500 پۇت
غاللا بېنكەز بېردىلەر.
كېيىنگى كۈندە بېهبودى
(بېشكېنت) رايونىدا غاللانىڭ كە-
لىشى كۈزگەك رېفەرلىك دەرەجەدە
كۆچەيدى. سوتكە‌سىگە تاپ-
شىرلغان غاللا عادەتدا ئورتاچا
حساب بىلەن 500 - 600
پۇتدان ئاشماعوچى ئېدى،
كېيىنگى ئىكى كۈندە بېش-
كېنت قابول پۇنكتىگە هەر
كۈنى 2000 پۇت غاللا تاپشى-
رىلدى.
دېناۋ سېنە قشلاغىدان
قىزىل كاروان كېلىب، ئۈچ مىڭ
پۇتغا ياقىن غاللا تاپشىردى. كار-
ۋاننى قـوزغشكه ياردام قىلغان
فاعىال بەتراك وە كەمباغاللار،
كاروانىنىڭ كېلىشى مۇناسابەتى
بىلەن ئۆتكەزىلگەن مىتينگدا
مۇكافاتلاندىلار.

Sektor planь joq

رايونلار غاللا تاییارلاش پلا-
نىنى سېكتورلەرگە بولىب بېرگەن-
لەری يوق. شۇنىڭ ئۈچۈن پلانـ-
نىڭ ئىجتىماعى، ئۇقتايى نەزەردەن
قادای ئىجرا ئېتىلگەنى توغرىسىدا
حۆكىم قىلىب بولمايدى.
حازىرغا فاقات راقاملارغىنا بارە
بـۇلارغا قاراغاندا، كـولخوزلاردان

هيچ شۈبھەسز مۇعەييەن بولدى.
تىلىگرەفنىڭ خۇنۇك ئىشى، غاللا
تاییارلىغىنىڭ بارىشى توغرىسىدا
ئۆتكەل خۇلاسا چىقارىشغا ئىمكان
بېرمەيدى. عالاقا ئۈزۈنى تۈزەتىب
ئالماغان تاقدىردا، پاختا كەمپەنىيە-
سىدە هەم شۇندای ئۆپىرتلشلارنى
باشدان كەچىرشكە توغرى كېلەر.

Dan tresti qallanьŋ tazalanьşьnь toxtatьв qojdь

سوفخوزلاردا سېنتەبر پلانى
بىرىنچى ئون كۈندە 11 پرە-
سەنت بەجەرىلدى. غاللا ئارال سوف-
خوزىنىڭ مېلوتېنسكەيە ئىستەنسە-
سىدە 200 مىڭ پۇتكە ياقىن غاللا-
سى ياتادى. كوراپاتكىن ئىستەنسە-
سىدە هەم بۇنداىن كەم ئېمەس،
بۇ غاللالار هەلى تازالانماغاندىر.
بۇ ئىش، دان ترېستىنىڭ غاللا تا-
زالايتۇرغان ماشىنالارنى هەنۇزگەچە
يۇبارماغانىدان توختالا ياتىر. حازر
غاللا قول بىلەن تازالانا ياتىركىم،
شۇ سەبەبدەن ئايلارغا چوزلىشى
تۇرغان كەپ.

aqdarjarajonь raport вerədi

چېلەك، ئاق داريا رايونـى
ئۆزىنىڭ يىللىق تاییارلاش پىلا-
نىنى 5نچی سېنتەبرگەچە 82
پرەسەنت بەجەردى.
رايىن، تاییارلىق پلانىنى
15نچی سېنتەبرگەچە ئىجرا
قىلش ئۈچۈن هەممە چارالارنى
كورە ياتر.
رايكوم كاتىبى: ئىسماعىل

Şərməndə raqamlar

ئۆزبېكىستان بويىنچا سېنتەبر-
نىڭ بىرىنچى ئون كۈندە 94328
سېنتىنر غاللا تاییارلاندى. شۇندای
قىلىب، غاللا تاییارلىغىنىڭ ئايلىق
پلانى 8,4 پرەسەنت بەجەرىلدى.
ئىكىنچى بېش كۈندە 52897 سېنتىنر
غاللا توپلاندىكىم، بۇ، بىرىنچى بېش
كۈندەگى 41431 سېنتىنردەن بىر
مۇنچە ئارتىقدر. لېكن، سۈرعەتنىڭ
ئوسىشى شۇنچە زەعىفكىم، بۇ توغ-
رىدا ئەيتىب ئولتورشغا هەم ئىر-
زىمەيدى.

kycli rajonlar planь zəjif вəçərməkdələr

ئوز پلانىنى دۇرۇست بەجەر-
گەن بىردەن-بىر جاي-ئۆی چىر-
چىق رايونىدر. پلانىنىڭ 66,8 پرە-
سەنت بەجەرىلشى، ئەلبەتتە ياخشى
گەپ. لېكن رايوننىڭ پلانى ئو-
قادار كەتتە ئېمەس. شۇنىڭ ئۈچۈن
بۇندای ئىشنى ئۇقادار يۇقارى
كوتەرىب بولمايدى.
ئېڭ كۈچلى غاللا رايونلارى
پلانىنىڭ ئوھدەسىدەن چىقا ئالماى
ياتىرلار، يەڭى قورغان رايونى
بىرىنچى ئون كۈندە ئايلىق پلا-
نىنى 7,9 پرەسەنت، زامىن 12،
مېتەن، 4، كاسان 26، چىراقچى،
5,1 پرەسەنت بەجەردى.

Telegrəfnьŋ hynyk işi

14 رايوندان ئىككىنچى بېش
كۈندەگى غاللا تاییارلىغى توغرى-
سىدا مەعلۇمات يوق. جايلاردان
كېلگەن مەعلۇماتلارنىڭ دايىم كې-
چىكىب ئۆرىشىغا تىلىگرەفنىڭ ئو-
زى سەبەبدر، حازر بۇ حال

CARVADARLЬQNЬŊ MƏHKƏMLƏNIŞI, TAJJARLЬQ XASЬL QЬLQAN KƏDIRLƏRGƏ MƏHTAÇ

pərtijə, şora kəsəвə təşkilatlərьnьŋ dьqqatь şy iş tevərəgidə toplansьn

16—nсь pərtijə Qurultajьnьŋ Carvadarcьlьq Toqrьsьda сьqarqan Qararlarь Bəçərilişini tə'min qьlьş Jyzəsidən, carvadarcьlьq Təşkilatlarь Ycyn KədirlərTajjarlaş

HAQЬDA *VKP(в) Mərkəzqomьnьŋ 6—nсь sentəвirdə сьqarqan QARARЬ*

Dəvlət və kolxoz carvadarcьlьqьnь keŋ jolqa qojьş toqrьsьda 16—nсь qurultaj tamanьdan ortaqa qojьlqan programma, carvadar xoçalьqlarьnь rəhвərlər, mutaxasьslar və hynərli işcilərnin tajjarlьq hasьl qьlqan və jetərlik sanalqan kədirləri вilən tə'min qьlьş məs'ələsini вytyn kenligi вilən qojadь. Carvadarcьlьq təşkilatlarьnьn kədirlər вilən tə'min qьlьş məs'ələləri, carvadarcьlьq məs'ələsini hal qьlьşda qat'ьь Əhəmmijət həsьl qьladьlar. Carva xoçalьqьnьŋ qallakər xoçalьqqa caraqanda, myşkylrək вolьş arqasьda, şu kadirlarni qьdьrьв tapьş və tajjarlaş çydə qьjьn; Carvadar mutaxasьslar çydə az və ymyman, xoçalьqnьn Carvadarcьlьq nəv'lərigə (mal avqat və вaşqalarqa) jaqьn turqan mutaxasьslar вytynləj joq; hazьr işləв turqan mutaxasь kədirləri kəm hynər və maxsuslaşqan ьhtьsasalatqa rəhвərlik ycyn qulajlanmaqan; nehajat, hynərli işcı kyci (cocqa вaquvcьlar, hajvan yjimlərini вaquvcьlar, colpanlar və qajrьlar) joq hykymidədir. Şu səвəвli mərkəzqom, şu məs'ələni вarca pərtijə, şora və kəsəвə təşkilatlarьnьŋ dьqqat mərkəzigə qojьşnь təklif qьladь.

VKP(в) mərkəzqomь qarar qьladь:

1. Ьttьfaq jer işləri komisərligi tegişli xoçalьq təşkilatlarь arqalь altь aj myddət icidə, carvadar sovxozlarьnьŋ derьktorlarь ycyn maxsu acьla jatqan qurslardan „sktovod" ycyn—250 kişi, Ovsevod„ vcya 175, „svinovod„ ycyn 220 və syt — maj tresti ycyn—180 kişi tajjarlaв cьqarsьn.

VKP(в) mərkəzqomьnьn kədirlər вelimi, qurslarda oquvcьlarnьŋ økryg mьqjasьda pəst вolmaqan, xoçalьq işidə jetərlik təçriвə hasьl qьlqan xadьlardan вolьşnь tə'min qьlsьn. Altь aj myddət øtkəndən kelin, derəьturlar qursьjьllьq qursqa əjləndirilsin. Bundaj jьllьq qurslar, endigi вeş jьllьqda tyziləçək sovxozlarnьŋ rəhвərligini tə'min qьlьş ycyn jetərlik mьqdarda carva sovxzlarьnьn direktorlarьnь tajjarlaв cьqaralurqan вolsьnlar.

Kolxozsentrgə, kolxoz xadьmlarьnьn mərkəzii qurslarьda kəmidə jyz kişini, ulardan kəttə carva kolxozlarьqa rəhвərlər tajjarlaş ycyn açratьş təklif qьlьnsьn. Вunьŋ ycyn, məzkyr qurslarda maxsus carvadarcьlьq вelimi tyzilsin.

2. Mərkəzqomnьn kadrlar вolimgə, carvadar təşkilatlarьnьn, ajnьqsa „Svinovod"nьn mərkəzii apparatьny вir aj icidə məhkəmləş tapşьrьlsьn.

3. Ьttьfaq jer işləri komisərligigə, 1930-31 nci jьlь вutyn ьttьfaqdaqь dajьmь vuzlardan 2500 nəfər zootexnik və veterinar doxtorlarь tajjarlaв cьqarьş təklif qьlьnsьn. Şulardan вir min kişi dəvlət carva sovxozlarьnь və 1500 kişi kolxozkoperativ sistemasьnь məhkəmləş ycyn juвarьlsьn.

Kolxozsentrgə, tegişli xoçalьq ujusmalarь вilən və çymhyrii jer işləri komisərlikləri qaramaqьda вolqan vuzlar вilən, mutaxasьslarnьŋ ənə şu mьqdarьnь tajjarlaв cьqarьş toqrьsьda şərtnamalar tyziş təklif qьlьnsьn.

„Svinovod trestьnь mutaxasьslar вilən kөp tə'min qьlьş maqsadь jyzəsidə„, SSSR jer işləri komisərligigə, Viteвski əhəridəgi veterinar institutьnь Məskəv zootexnik institutьnьn və Saratьv qьşlaq xoçalьq institutьnьŋ cocqa вaquvcьlьq fakultetlarьnь qoşumca rəvişdə „Svinovod" trestьqa øtkəziş təklif dьlьnsьn. Şu fakultetlar şu jьl maxsus cocqa вaquvcьlьq Institutlarьqa əjləndirilsinlər Bundan taşqarь, SSSR jer işləri komisərligigə, вu jьl Omьski şəhəridəgi zootexnik institutь qaşьda cocqa вaquvcьlьq fəkultetini tyziş təklif qьlьnsьn.

Carvadarcьlьq xoçalьqlarьnь şundan kejin həm mutaxasь zootexniklər və veterinar doxtorlar вilən tə'min qьla вarьş ycyn, 1930-31 nci jьlь carvadarcьlьq vuzlarьqa alьnaturqan oquvcьlarnьŋ sanь 9500 dən 10 miŋ kişigə jetkəzilsin. Bu san, qьşlaq xoçalьq vuzlarьqa alьnuvcь oquvcьlarnьŋ ymymii sanьdan taşqarьdьr. Şu вilən вirgə SSSR jer işləri komisarligigə, carvadarcьlьq və veterinar vuzlarьqa qaşьmca rəvişdə alьnaturqanlarnьŋ sanьnь ajrьm rəvişdə taqsьm qьlьş təklif qьlьnsьn.

4. SSSR jer işləri komisarligigə, 30—31-nci jьlь dajьmь texnikumlardan orta ьhtьsaslь zootexniklər və veterinar feldşerlərni kəmidə 10 miŋ nəfər tajjarlaв, şulardan 5 minini dəvlət carvdar xoçalьqlar və 5 minini kəlxoz—koperativ sistemasьqa, məzkyrlərni məhkəmləş ycyn tapşьrьş təklif qьlьnsьn.

Tajjarlaş programmasьnьŋ вəçərilişini tə'min qьlьş maqsadь jyzəsidən ьttьfaq jer işləri komisarligigə, dələ işləri texnikumlarnьŋ kəmidə 50—təsini carvadarlьq sistemasьqa əjləndiriş təklif qьlьnsьn. Bundan maqsad—jьl icidə carvadarcьlьqnьŋ hər xьl ьxtьsaslarьqa aid texniklərni tajjarlaв cьqarьşdьr. Qoşьmca rəvişdə jənə Riazan, Kursk (RSFSR), Zitomir, Krasnoselkov, Mecitov və Majnovski (Ukrajina), Vitebsk (Belarusija) texnikumlarь həm „Svinovod" trestьnьŋ qaramaqьqa tapşьrьlsьn.

5. Dəvlət carvadarcьlьq xoçalьqlarь və kəlxozlarnьŋ mutaxasь kadrlarqa ьhtьjaçьnь hazьrqь dajьmь oquş jurtlarь şirə jetərlik вolmaqan dərəçədə qandьra jatqanьnь tə'kid qьlьş вilən вirgə VKP(в) mərkəzqomь təklif qьladь, kii SSSR jer işləri komisarligi, unьŋ xoçalьq ədaralarь, kəlxozsentr, həmdə pərtija, kəsəвə və kəmsəmol təşkilatlarь, mutaxasьslarnь tajjarlaşnьŋ qoşumca formalarьnь keŋəjtiriş işigə eŋ kөp dьqqat qьlsьnlar.

VKP(в) mərkəzqomь SSSR jer işləri komisarliginiŋ məs'ylijəti astьda təklif qьladь, kii 30—31-nci jьlь 5 miŋ nəfər alьь və orta ьxtьsaslь mutaxasьslar maxsus acьluvcь myddətli qurslar arqalь tajjarlansьn. Jənə SSSR jer işləri komisarligigə şu qurslarnь keŋəjtiriş və kөpəjtiriş planьnь; məzkyr qurslarnь alьь ьxtьsasqa tajjarlaş ycyn orta mutaxasьslar hьsaвьdan, həmdə orta mutaxasьslar tajjarlaş ycyn ustalar, вrigadirlər və hynərli işcilərni juqarь cьqarьş hьsaвьdan oquvcь toplas caralarьnь iki həftədə işləв cьqьв, VKP(в) mərkəzqomьqa tasdьq qьlьş ycyn kirgiziş təklif qьlьnsьn.

Şu вilən вirgə VKP(в) mərkəzqomь təklif qьladь, kii SSSR jer işləri komisarligi sьrtqь tə'limni keŋəjtiriş jolь вilən 30—31-nci jьlь alьь və orta ьxtьsasqa ajьq kişilərdən kəmidə 2 miŋ mutaxasьsnь tajjarlasьn; şu вilən вirgə, вu tajjarlasьn; sьrtqь tə'lim institutь arqalь, şu çymlədən VLKSM mərkəzqomь qaşьdaqь institut arqalь ujuşdьrsьn.

6 Carvadarlьq sovxoz və kəlxoz təşkilatlarьnьŋ kadrlarьnь məhkəmləş maqsadь jyzəsidən, carvadarlьq institutlarьnьŋ və вelimlərinin juqarь qurslarьda oquvcьlarnьŋ вir qьsmьnь (50 prəsənt) oquşdan toxtatьş muvafьq, deв tapьlsьn. SSSR jer işlər komisarligi mərkəzqomьnьŋ kadrlar вelimi вilən вirgə, şu toqrьdaqь əməlii caralarnь вelgiləв əməlgə aşьrьş tapşьrьlsьn.

7. "Ska toвoy, „ovsod", sivinovod„ tristlərida və sytmaj trestigə, məvçyd ammavьь ьxtьsaslaş qurslarьqa qoşьmca jyzəsidən, işləв cьqarьşnьŋ øzidə ьxtьsaslь iş kycləri tajjarlaş ycyn jəni qurslar acьş təklif qьlьnsьn, Bu qorslar şundaj tərtiвdə keŋəjtirilsinlər,kii 30-31 nci jьl icidə„ skotovod„ ycyn kəmidə 10 miŋtə mal вaquvcьlar, yjymcilər carvacь mutaxassislər və вaşqalar, "sivvinovod" ycyn 25 miŋtə cucqa вaquvcьlar və kentrəl hьsaвatcьlar, "ovsevod; ycyn 1300 tə cuвanlar, syt-jmaj tresti ycyn kəmidə 4,500 tə mal вaquvcьlar tajjarlansь.

Şu вilən вir qatarda SSSR xalq jer işləri komisərligigə „Skotovod„, "sivvinovod„ və syt-jmaj tristlər sofxozlarьnь jetərlik mьqdarda traktorcьlar, ioicьlar, вrigədirlər və вaşqa ьxtьsaslь xьzmatcьlar вilən tə„minləş təklif qьlьnsьn.

8, Carvadar sovxozlarьqa вunalar inçenerlər, meli oratorlar agronomlar, dalacьlar və carvacьlar vuzlarьda tajjarlanmajturqan вaşqa ьxtьsaslьq xьzmatcьlar вilən tə"minləş maqsadьda, SSSR xalq jer işləri komisərligigə şu jьlda vuzlardan cьquvcь şundaj ьxtьsas kişilərniŋ kəmidə 10 prəsəntini carvadarlьq sisteməsigə tapşьrьşnь tə"minləş təklif qьlьnьsьn. Bundan taşqarь jənə SSSR xalq xoçalьq alь şorasьqa вanakarlik vuzlarь və texnikumlarnь вitirgənlərnin kəmidə 5 prəsəntini carvadar xoçalьqlar ortasьda taqsьm qьlьş ycyn SSSR xьlq jer işləri komisərligi ьxtьjarьqa вeriş təklif etilsin.

9. Mytahassislar tajjarlaş və qajtadan tajjarlaş haqьda myiçəllengən programma, carvadar sovxozlar və kelxozlarnь ietərlik dərəçədə tə"minləməgənidən, VKP(в) mərkəzqomь SSSR xalq jer işləri komisərligigə, pəstdən cьqarьş, məvçyd mutahassislər kədirlərini, məstorlarnь, ьxtьsaslь işcilərni toqrь taqsьm qьlьş və ьxcəm fajdalanьş məs'ələlə igə alahьda əhəmmijət вerişgə təklif qьladь.

VKP(в) mərkəzqomь təklif qьladь:

A) "Skotovod", "Sivivonovod„ ovsevod„ və syt-maj trestləri-qьsqa myddəti qursiarda tajjarlaş və вevasьta p stdən kətəriş joilarь вilən kəmidə 2 miŋ təçriвəci mutahassisni 30-31-nci jьlda ьxtьsaslь rəhвərlik işlərigə kətəriв qojsьnlar. SSSR xalq jer işləri komisərligigə, ajrьm trestlər вojьnca kətəriş planьnь 20 kyn icidə вelgiləş təklif qьlьnsьn.

B) SSSR xalq mehnət kəmisərligi SSSR xalq jer işləri komisərligi вilən вirlikdə вytyn carvadar mutaxassьslar və veterinar doxtorlarь iki həftə icidə hьsaвqa alьв, øz ьxtьsasьarь вojьnca işləməgənlərni carvadarlьq təşkilatlarьnь məhkəmləşkə вersinlər. Bundan taşqarь jənə SSSR xalq mehnət işləri və xalq jer işləri komisərliklərigə, ьdara apparatlarьdaqь zoo texniklə ini və veternar doxtorlarnь, işləв cьqarьşqa keciriş tə„lif qьlьnsьn-kii, şundaj qьlьв, ьdara apparatьdaqь вu mutaxasьslarnьn ymymii mьqdarь 10 prəsəntdən aşmasьn.

V) SSSR xalq jer işləri komisərligi, ьştatlarьnь eŋ kөp mьqdarda zьlaş, mutaxassьslarnь sofxozlar və kəlxozlarda ьstьfada qьlьş və вir mutaxassьsqa kөp iş jykləş jollarь вilən, məvçyd carvadar mutaxassьslardan ьxcəm fajdalanьş məsələləri haqьda вytyn xoçalьq, məhəlli jer işləri təşkilatlarьqa tegişli diriktiflər işləв вersin.

VKP(в) mərkəzqomь hьsaв qьladьr,kii carvadar kədirlər, rəhвər xьzmatcьlar, mutaxassьslar və ьxtьsaslь işcilər tajjarlaş və вularnь qajtadan tajjarlaş programasьnь əməlii jyzəgə cьqarьş, faqat, şu mu'ammanь həl qьlьş atrafьqa вytyn partija, şora, kəsəвə və kemsomol təşkilatlarьnьŋ dьqqatьnь tartqanda—qьna mymkin вolaçaq.

VKP(в)mərkəzqomь VTSSPS gə kəsəвə sajozlarьnьŋ mərkəzii qomьtalarьqa, VLKSM mərkəzqomьqa, вytyn məhəlli, ylkə vьlajət və çymhyri partija təşkilatlarьqa, sovxoz və kəlxoz təşkilatlarь ycyn carvadar kədirlər tajjarlarlaşda cinəkəm qatnaşuv planьnь unьŋ əməlii tedвirlərin işləв cьqarьşqa, вu işni SSSR xalq jer işləri komьsərliginiŋ xoçalьq təşkilatlarь və məhəlli jer вelimləri вilən məhkəm вaqlaşqa təklif qьladь.

ئۈچچەگە چىققان تو رەلك، پاختا تىرىمىنى ئىشچىسز قالدىرىش خاۋفىنى تۇغدىردى

پاختا يىغىش ئۈچۈن بۈتۈن ئىشچى كۈچلەرنى شەرتلەش توغرىسىدا خالق كومىسسارلەر شوراسىنىڭ قارارى چىقىب، بۇنى ھەمەلگە ئاشىرىش خالق مەھنەت كومىسسارلىگىگە تاپشىرىلدى، ئۇ بىردە ھالاھىدا دەستورلەمەل ئىشلەنىب، 3 كىشىدەن عىبارات كومىسسىيە رايونلارغا چىقارىلدى. مەنە شۇ ئۈچلىك كومىسسىيە ئاعزاسىدان ئورتاق كىلىشىق، 12 نچى ئاۋغوستدا جىززاخ رايونىغا چىقىب بارغان ئىدى.

خالق مەھنەت كومىسسارلىگىنىڭ قارارىغا بىنائەن پاختا يىغىش كەمپەنىيەسى توغرىسىدا مەھنەتكەش دىھقانلار ئاراسىدا تاشۋىقات كەمپەنىيەسى ئوتكەزىش ۋە شەرتلەنگەن كىشىلەرگە 10 سومدان بونەك تارقاتىش لازم بولسا ھەم، ئورتا ئاسىيا سوفخوز ھلوپوكەدەن پۇل كىلمەگەنى ئۈچۈن شەرتلەش نەتىجەسىز چىقدى. مەھەللەردە تاشۋىقات ئوتكەزىش ئۈچۈن خىزمەتغا ئالىنغان 2 ئورتاقنىڭ ماھاشلارى ئوز ۋاقتىدا بىرىلمەگەنىدەن، ئۇلار ھەم ھەر تامانغا تارقالىب كىتدىلەر.

21 نچى ئاۋغوستدا، ئورتا ئاسيا سوفخوزھلوپوكەدەن جىزگە 7مىڭ سوم پۇل يۇبارىلدى، بۇ پۇل بىزنىڭ ۋەكىلىمزنىڭ كورسەتۇۋى بويىنچا سەرف قىلىنسىن! دىگەن تىلىگرام ئالدى. ۋەكىللىنى كۇتدىلەر-كىلمەدى.

29 نچى ئاۋغوستدا! نىكولسكى ئىمزاسى بىلەن «تىزدەن ۋەكىلىمزنىڭ ئاتاسىنىڭ ئاتىنى يازىب تىلىگرام بىرىڭ!» دىب تىلىگرامكىلدى ۋەكىلدەن خابار يوق.

6نچى سىنتەبىر جىززاق ۋەكىلنىڭ نامىنى تىزدەن يازىب يۇبارىڭ! دىب يەنە تىلىگرام ئالىندى، پۇل تارقاتىش مۇتەسەددىسى بولغان «تۇلۇغ» ۋەكىل، ئىشنى 16كۈن ئارقاغا سۇرەب 6 نچى سىنتەبىردە «شىئنۇشەۋكەت بىلەن يىتىب كىلدى.

ۋاقت سىرف قىلىب ئۈچ مەرتەبە تىلىگرام بىرۋچى «ئورتاق نىكولسكى ئۈزى يۇبارغان ئادامنىڭ ئاتى ۋە فامىلياسىنى بىلمەسدەن كومىسارلەر شوراسىنىڭ پاختاچىلارغا 10سومدەن پۇل تارقاتىش توغرىسىداغى قارارىدانھەم ياخشى خاباردار ئىدى. بىراق، بۇ مۇھىم ئىشلەرگە ئەھەمىيەت بىرىشكە بوينى يارى بىرمەدى.

نىكولسكىگە ئوخشاش تورەلەرنىڭ بىپەرۋالقى سايەسىدا، كومىسسەرلەر شوراسىنىڭ ئىڭ مۇھىم قارارى ھەمەلگە ئاشماي قالدى! 500 كىشىنى شەرتلەب، شەرتنامالارنى 10 نچى سىنتەبىرگەچە «دالۋەرزىن» سوفخوزىغا يۇبارىلمىشى ئوياقدا تۇرسن، 9 نچى سىنتەبىرگەچە بىرارتا ئادام شەرتلەنگەن ئىمەس.

مەھەللى ھۆكۈمەت ئىدارالارى ھەم بۇ توغرىدا سۇستلىك كورسەتدىلەر. ئۇزلەرنى مەسئولىيەتسىز ئاگلاب ھەممە ئىشنى بىرگىنە شەھەر شوراسىنىڭ بويىنغا ئاغدارىب قويا قالدىلار.

پ. ئاخونوۋ.

«ق. ئوز» ۋە «ئوز. پىرەۋدە»بىرىنگەدەسىدەن خات

Qoqan tyrtki tələв

ئاۋقات رايون كوپىرەتىف سايوزىدەمەلىي ئىشدەن ئوزاق. - پىزكەتلەر تاييار ئىمەس- ناقلىياتدىشلە ريچاتاق. - تۇزلگەن پىلان يوقالدى ۋە قاپ يىتىشمەيدى.-زاۋود باشلقلارى ئىشگە مەسئولىيەتسز قارايدىلار.

باشلىش چارالار كورىلمەدە،پاختا تاييارلاش خاۋف ئاستىدا! قالادى

كەلدەكى يىرىك ۋەزىفەلەرىمىزدەن بىرى، پاختا توپلاش مەعرەكەسىنى مۇۋافقىيەتلى ئوتكەزىش ئۈچۈن تەييارگەرلىك ئىشىنى پۇختا بەجەرىشدىر. بىراق، شوندەي مۇھىم چەھەدە قوقان رايون كوپىرەتىف سايوزى قانىقارلىق ئىش قىلمادى. پاختا توپلاشنىڭ ئەھەمىيەتىنى كىڭ مەھنەتكەش عاممەسىغا توشنىترش يولىدا بۇتۇن كۈچ ۋە قۇۋۋاتغا سەفەربەرلىك قىلىنمادى ۋە تاشۋىقى ئىشلەرنىڭ زەرۇرلىغى ئۇنىتىلدى.

يەڭگى ئاچىلاتۇرغان ئىسكوپ پونكتلەرنىڭ ئاچىلىشى كىچىگەياتر دەنغارا پونكتدە ھەلى ھىچ قانداي حازرلىق يوق. ئىسكوپ پونكتلەرگ چىقارلغان پرىيومشىك ۋە ھىسابچىلارنىڭ تەجرىبەلەرى قانداي‌لىغى ئورگەنىلمەدى. كولخوزلار ئورتاسىدا موسابىقا ئىشلەرى يولغا قويىلغانى يوق. 15نچى سىنتەبىردەن پاختا تىرىمى ئۇمومى باشلاندى. قايسى مايدانداغى پاختانى ئالدىن تىرىش لازملىغى ھاراسىدا ئەگرەئىمنىڭ مەسلەحەتى لازم بولسا ھەم، بونى ئويلاب كورگەن كىشى بولمادى. شۇنغا ئوخشاش جاماغا ۋە كولخوزلاردا يارداm كومىسسيەلەرى تەشكىل قىلىش، ئەۋۋەلدەن ئىشچى كوچلەرنىڭ تەرەددودىنى كورىش ۋە بۇنىڭ ئۈچۈن چىندەكچى ئەرتەللەرى تۇزىش لازملىغى ئونتىلدى.

قوقان رايون كوپىرەتىف سايوزىنىڭ شۇيىل 15.964 توننا پاختا تاييارلاشى، بوندان 11 پرەسەنتى سىنتەبىر ئايىدا، 60 پرەسەنتى ئوكتەبردە 24 پرەسەنتى نويەبردە تاييارلانىب، قالغانى دىكەبردەيىغىلىشى لازم. بو سان كولخوزلار بويىنچا، 62 پرەسەنت ۋە يەككە خوجالىقلار بويىنچا 38 پرەسەنت توشەدى.

پىلان بويىنچا سىنتەبىر ئايىدا 1.756 توننا پاختا ئالىشى ۋە بونىڭ ئۈچۈن ھەممەدەن ئەۋۋەل قاب تاييارلانىشى لازم ئىدى. بىراق تاييارلانغان قاپ‌يىتىشمەيدى. ئوتكەن يىلغى قاپلارنى ئاقدىپول بەرابەرىگە ساتىب ئالىش تەشكىل قىلىنغان ئىمەس.

ئىندى ناقلىيات ئىشلەرىگە كىلەسەك ئاحۋال جۇدە يامان. قىشلاقدان ئارتىب شەھەرگەچە يوللار بۇتۇنلاي بۇزوق. قوقان شەھەر شوراسىنىڭ ئوتكەن يىلغى ساپاقلاردان نەتىجە چىقارىش، يوللارنى تۇزەتىش حاقىدا قىلغان قارارلارى كەبىنەتدەن نارى چىقمادى. قىشلاق شورالارى ۋەئىجراقوملار بو حاقدا كونكرىت چارالار كورمەدىلەر، رايون كوپىرەتىف سايوزى ھەم [illegible] تەشلەب تۇرماقدا.

يوللارنى توزەتىش ئىشنى ۋىچەلىك ئوسولدا ئالىب بارىش ئۈچۈن 20تە موتاخاسسىس بر ھەفتە ئاۋارا بولىب بىر پىلان تۇزدى. بۇ پىلان ئەمەلگە ئاشۇ ئورنىغا: رايون كوپىرەتىف سايوزنىڭ ئوپىرەتسىي شوعبە مودىرى دوبۋىتسكىدىكسرلى پارتفىلىدا يوقالىب كىتدى. قىسقاسى، رايون كوپىرەتىف سايوزى ئىجراقومىغا، ئىجراقوم ئوزگاستروىغا سالىب، يول تۇزەتىش ئىشى بۇتۇنلاي بەجەرىلمەي قالىب كىتدى.

ئىپ ۋە ئارقانلار يىتەرلى دەرەجەدە تاييارلانغانى يوق. ئات، ئۇلاۋلارنى يىم، خەشەك بىلەن تەئمىنلەش چارالارى كورىلگەن ئىمەس. دىھقانلارغا ۋەعدە قىلىنغان بوغدايلارنىڭ ئوز ۋاقتىدا بىرىلىشى بوش. كەمباغال خوجالىقلارنىڭ پاختالارىنى ھەشەر ئوسولىدا تىرىش ئىشلەرى تەشكىل قىلىنغانى يوق. مەھەللى تەشكىلاتلار بو ئىش بىلەن يىتەرلى دەرەجەدە قىزىقمايدىلار.

ئىندى زاۋوددائى تاييارلىق ئىشلەرىنى ئالساق، بۇندا يەنە خونوك مەنزەرەلەر بار. 41 نچى زاۋودنىڭ ھەۋلى سەھنى ئويىلب، چوقوربولىب ياتىبدر. ئەگەردە بر مەرتەبە يامغور ياغسا، زاۋودنىڭ مايدانى كەتتە كول شەكلىگە ئەيلەنىشى تورغان گەپ. ئىرتە-ئىندەن بر نىچە ئون مىڭ پۇت‌ب پاختا كىلتىرىلەدى. ھەنوزگەچە ئامباردان دەرەك يوق. ئىستەنسە بىلەن زاۋود ئورتاسىداغى تىمىر يول رىمونتدەن چىققان ئىمەس، بوزۇقلىغىچا ياتىبدر. دىرىكتورشولدىكىق كەبىنەت عاشىقى. شۇنىڭ ئۈچۈن ئوز ۋەزىفەسىنى بەجەرىشنى ئىستەمەيدى.

زاۋودغا قورىلغان كەتتە دىزىل ماشىنانىڭ ئىڭ گىرەكلى قىسملارى يوق. بونى كىلتىرىش ئۈچۈن يوبارىلغان ۋەكىل ماكىرنسكى رىستاراندا ئىچىب، مەست بولىب، خوججەتلەرنى يوقاتىب قايتدى. شامال پەررەسى ۋە شونىڭدەك ئىڭ كىرەكلى ئاسبابلاردان ئىكى ۋاگون يىتمەيدى. كىلتىرىلگەن بر ۋاگون تاشيا قوقان تىمىر يول مەئمورىيەتىنىڭ ساۋوققانلىغى نەتىجەسىدە ئەندىجانغا ئوتىب كىتدى.

يۇقارىداغىلاردان خولاسەچىقاب ئەيتكەندە، قوقان تەشكىلاتلارىدا پاختا توپلاش مەعرەكەسى ئۈچۈن حازرلىق جۇدە ناتۇلاى ئاحوالدادر. بۇ توغرىدا حەرەكەتنى ئىلدەملەتىش ئۈچۈن چارا كورىش زەرور.

رەسۇلجان.

«قىزىل كارۋان» بىلەن

بۇلۇنغۇر رايونىداغى «ئىتتىفاق» كولخوزى ئاۋغوست پىلانى يۈزەسىدەن 700 پۇت قالانى «قىزىل كارۋان» بىلەن تاپشىرىب يەككە خوجالىقلارغا نەمونە بولدىلار.

شوكورف.

xatьn - qьz ərtellərini təşkil qьlьnьar

پلانغا مووافق،پاختاتىريمگەچە 120000 كىشىنى تەشكىل قىلغان 3000 ئە خاتىن-قز ئەرتەللەر يىنىڭ ئۇيۇشۇلىشى لازم. بۇنداي ئوزوقوشون خام پاختانىڭ تىرىلىشىنى تىزلەتىش. تووقوماچىلق فەبرىك‌كەلەرىمىزنىڭ تەلەبىنى تىزدەن تەئمىنلەش‌بابىدا! كەتتە ياردام كورسەتە ئالادى. تەئەسسۇفكىمە، خاتىن-قز ئەرتەللەرى ھەلى ھەممە جايدا تەشكىل ئىتىلگەن ئىمەس، ئوز پاختا سابوزىنىڭ بۇنغا بەلبابىشچەلىغى ۋە جايلار بىلەن عالاقاسى جۇدەيامان. رايون پاختا كوپىرەتسيەلەرىنىڭ 90 پرەسەنتنى خاتىن - قزلار مەحنەتىنى ئۇيۇشدىرىش ئۈچۈن نىمە قىلغانلارى توغرىسىدا جاۋاب بىرگەن ئىمەسلەر.

sovxozlarqa 15 miŋ raвoci jetişməjdi

سوفخوزلاردا پاختا تىرىش ئۈچۈن 20 مىڭ رابوچى تەلەب قىلىنادى. 28 نچى ئاۋغۇستغاچا ئوزبېكستان شەھەرلەرىدە فاقات 5.000رابوچى ياكى تەلەبنىڭ 25 پرەسەنتى مىقدارىدا توپلاندى. ئوزبېكستاننىڭ ئوز دايىراسىدا ئارتىقچا رابوچى كوچلەرى كوپ بولغانىدان، ئۇلارنى ئاشقارىدان كىلتىرىشكە حاجات يوق.

دىب قىچقىرادى، مىللەتنىڭ ۋەلى خاجىسى، قۇربان ۋە مركامىل بايى، كىپلەجەكدە بالشىۋىزم بىلەن كورەشكوچى گەدرلەرنىڭ، فاقات ئاۋروپادا، غەربى ئاۋروپادا، ئىكسپىلاتاتسيا ھاكىملىك قىلغان بورجوۋا ئاۋروپاسىداغىنا تەربىيەلەنىشى مۇمكىنلىگىنى سىزىب. تىللەلەر بىلەن كومەككە كىلەدى. بورجوۋا ئاۋروپاسى مىللى بورجوۋانىڭ ناجات كەعبەسىگە ئەيلەنەدى. تۈركيە ۋە گىرمەنىيەدە مىللى فاشىست ئوچاقلارى تەشكىل ئىتىش ئۈچۈن بايلاردان مىليونلەب ئاقچالار توپلانادى. مەخسوس كىچەلەر، كولانىيەلەر، كونسىرتلەر بەرپا ئىتىب، ماعلوم غاياننىڭ تاشۋىقاتى ئالىب بارىلادى.

«مەسكەۋ يەنە باش. قالدىراچاق دۈشمەنىمىزدر»

ئەشوللەلەرى كوچەلەردە، ئۆيدە، سەھنەدە ھەر قايەردە ئەيتىلەدى. شاعر ئىلبىك، باسماچىلار بىلەن كورەشمەك ئۈچۈن ھەسكەرلىككە يازىلغانلارنى دىزىرتىرلىككە چاقىرىب، شعر يازادى. فترەت، بۇخارادا ماعارفى ئازىرى ئىكەن، ئىنقىلاب ۋاقتىدا، ئەمىر خەزىنەسىدەن ئىللە گوتەرىب قىلەندىيەگە قاچقان بۇخارا بايلارىنىڭ كومەكىگە ئىشانىب ۋە حوكومەت بودجەسىدەن پۇللەر بىرىب، ئىستامبول ۋە گىرمەنىيەگە 30لەب تەلەبەلەر يۇبارادى. كومپەرتىيەگە ئاراب قالغان بورجو! ئەگىنتلەرى پەرتىيە ئىسمىدەن، شورا ئاتىدان بۇ حەرەكەتلەرگە رەھبەرلىك قىلىب تۇرادىلار. ئوسمانخان، ش. رەحمى، رامز، ئاخوندى، مرجاماللق ۋە سۇلتان عەرەب كەبى «كومموونىست» لەر، سەيىد ناسر مرجەللىقى، مۇنەۋۋەر قارى، ھەمدوللە عارىفخانۇف، ئاتاخان نەزر خوجايىق، تالىپجان ئەكە كەبى‌مەشھور كونترلەرنى ئوز پەنجەلەرىگە ئالىب «نەشر ماعارىف» ئويۇشماسى ئۇزادىلار. بۇ ئويۇشما باشدا، ھەر گىملەرنىڭ ئوي-ئويدە «گەپ-گەشتەك» رەۋىشىدە بولىب، كىيىنچەلىك رەسمى بر ئويۇشما حالىغا ئەيلەنەدى ۋە بۈتۈن ماعارىف ئىشلەرنى ئوز قولىغا ئالىشغا قادار بارىب يىتەدى. بۇ ئويۇشما، شورا كوپىرەتسيەسى بىلەن راقاباتلاشماق ئۈچۈن، تاشكەنت پەيان بازارىنىڭ قاق ئورتاسىغا «تۈركىستان شركەتى» نامىدا كەتتە بر مەغەزىن‌ئاچادى.1) (قىرىمدا ۋەلى ئىبراھىملەر ھەم شۇنداي قىلغان ئىدىلەر). مەحكەمەئى شەرعىيە ۋە ساۋداگەرلەر قومساسى بىلەن جۇدە ياقىن عالاقادا بولغان بۇ ئويۇشما، بۈتۈن مەھەللەلەردە، ساۋداگەرلەردەن عىبارەت «ئاتالار قومىسياسى»ئۇزىب، شورا ۋە مەھنەت مەكتەبلەرىنىڭ ئاتالىقىنى ئوشەلەرگە تاپشىرادى. ماعارىف مايدانىدا كوپلەب ھەكسل ئىنقىلاب ئۇرۇغلارى ساچىشغامۇۋاففاق بولادى ۋە قايتادان «شورا ۋەۋسەكەسى» ئاستىدا ياش پانتورگىستچەلەر (كەدرلەر) ئوسدىرە باشلايدى.

ئىندى، بۇلارغا روحى ئوزىق بىرىش كىرەك. بۇنىڭ ئۈچۈن ئىڭ ياخشى قورال - ئەدەبىيات ۋە مەتبوعات. بۇ‌ئىشلەرنىڭ تىپەسىدە بولسا، كوپىرەك ھەلىگى «نەشر ماعارف»چىلار. دىمەك، بۇ يىردە ھەم ئىش ئوڭىدەن.

مىللى بورجوۋا، مەتبوعات، ئەدەبىيات ئالدىغا بركوب تەشكىلى مەسئەلەلەر بىلەن بىرلىكدە، يەڭى ۋەسب كىلەگۈچى نەسلنى زەھەرلەمەكنى ھەم ئاساسى مەسئەلەلەردەن قىلىب قويادى. سوسيالىزم ئۈچۈن كورەشكەن قاھرامانلارنىڭ ئاتىرىخى روللارنى‌يىكتەمەك، «تۈرك ئۈچۈن» كورەشكەن تىمر كەبى جاھانگىرلارنىڭ «خىزمات»لارنى كورسەتمەك ۋەئىسلام مەدەنيەتىنى كوكلەرگە كوتەرمەك نىيەتىدە، قولغا قالام ئۇشلاب بر مۇلچا «ئاتاتىرتىتلار» مايدانغا چىقادىرلار. بۇلار ئاراسىدا «كوممونىستلار» ھەم‌بولادى. گوللىكتىف بولىب ئەيتىلەتۇرغان ئەشولە - تۈركچىلىك، ئىسلامچىلىك، ۋە ئۇلارنىڭ «ئاترىخى قاھرامانلارى» نى مدح ۋ سەنا....

ئالدا كوممونىزم ۋ بولشىۋىزم قورقىنچى، (ئۇلار ئۈچۈن ئەلبەتتە) ئارقادا خەيرلى كۈنلەر، ساعاداتلى دەۋرلەر گوۋدەلەنەدى. مازىنىڭ جاھانگىرلىك سەلتەنەتى كوز ئالدىغا كىپلەنىب ماختالىب تەسۋىرلەنەدى، ئىسلام مەدەنىيەت ئوچاغى، داھىلار يىتىشدىرگوچى بر مەنبەع ئىيتىلىب تاشۋىق قىلىنادى.

حازرغا قادار مەسئول ئىشلەردە كىلگەن بر «كوممونىست» بۇنداي دىب يازادى:

-- «ئىسلامنىڭ بۇرۇنغى حالىنى كوزدەن كىچىرسەك، بۇ حالنىڭ (شورا دەۋرىدەگى حالنىڭ ز. س.) عەكسىن كورەر ئىدىك. ئىسلامدا مەدەنىيەت يۈكسەك ئىدى. ئاۋروپالىلار غەفلەت ئويقۇسىدا ئۇخلاب ياتار ئىكەن، ئىسلام كوزىن ئاچقان ئىدى.ياخشى كىچىنو، راحات تۇرمۇشغا چىقوئۈچۈن تالىپىنغان ئىدى. ئىسلام‌مەدەنىيەتى ئاۋروپالىلارغا قاراغاندا يۇقارى دەرەجەدە تۇرار ئىدى. ئىسلام ئوزىنىڭ يۈكسەكلىك سارى ئىتىلىشى‌سايەسىدا كوب داھىلار يىتىشدىردى. حازردا، (شورا دەۋرىدە ز. س.) خاراب ۋەبايقۇش ئۇيەسى بولغان مەدرەسەلەر ۋاقتى بىلەن دارلفنون ئىدى...»

عەكسل ئىنقىلابچى شەھىد ئىسەن «كوممونىست ئورتاغىمزنىڭ بۇفكرىگە ئىكى قوللاب قول قويادى. بالشىۋىزمغا ئاتىلاچاق ئوقنى، تائە رىخغا تىسلەنىب، مازىدان ساباق ئالىب (ئىسلام يىتىشدىرگەن داھىلاردان ئورگەنىب) ئاتىلسا خاتا كىتمەيەجەگىنى ئۇنغا قوشىمچا قىلىب، ئەيتەدى:

-- «ھىر باي ئوقى ئاتا تورغان ۋاقتىڭزدا ئىپلى كىينگە قانچا كوب ئارتىب سوگرە قويىب يۇبارساڭز، ئوقى ھەم ئوشەنچە ئوزاققا كىتەر سۇرعەتى ھەم كوب ئۇلار. بۇنغا ئوخشاش تەكامىل ۋە تاراققى يولچىلىگىدە مازىڭزغا قانچا تىسلەنىب، تائرىخىڭزغا قانچا ئارقا بىرىب، سوگرە ئىلگەرىگە خاتلاساڭز، شۇنچە كوب ۋە ھەم سۇرعەت بىلەن يول ئالا بىلەسز..»

مۇعەللىم خاتىب ۋادا قولىغا ئىسلام ھەساسىنى ئۇشلاب خۇددە شۇ مىنبەردە تۇرىب خاتىبلىق قىلادى —د... ئىنسان شەكلدە بولىب ئوز يۇرتىمزدە، ئوز بىشىگىمزدە حايۋانلار تۇرمۇشىن، حايۋانلار يۇمۇشىن ئوتەمەكدەمز. بۇ حالىمزغا «ۋاي» دىگوچى كىشىنىڭ ئاغزىغا پەتتايى كەفش ئالىب بۇگرەمز. دىيدى.

بۇلار، بۇ زەھەرلى ئوقلار پرولىتارىيات كوكرەكىگە، ئوزبېكستان ئىشچى-دىھقانلىنىڭ قۇللىق چاغىدا-چار زاماسىدا ئىمەس، بەلكى ئوزبېكستان ئىشچى-دىھقانلارى بويىندەگى ئاسارات غۇلىنى تامامان ئۇزگەن ئوكتەبرنىڭ 4 نچى يىللارىدا ئاتىلغان ئىدىلەر.

مۇقاۋاسىدا «بۈتۈن دۇنيا پرولىتارلارى، بىرلەشىڭزا» شعارى يازىلغان بىر مۇنچە جورناللارىمز بر قانچا ۋاقت شۇ چەددىلەر قىولىدا قالدى. ئۇلار چغاتايچىلق، تۈركلىك ئىدىيەسىنى غاياتدا ئوستالىق بىلەن ھەزم قىلدىرا ئالغۇچى «زامانالاشغان» ماقالالار، ھىكايەلەر، شعرلەرنى ئاچىق-بەرلە دەرج ئىتىب تۇردىلار.

«ماعارىف ۋە ئوقوتوچى» جورنالىدا، پرولىتارىيات ئىدىيالوگىيەسىگە بۈسبۈتۈن قارشى بولغان، كومپەرتىيە بىلەن قاتتىيان‌عالاقاسى بولماغان قاتار ماقالالارنىڭ باسىلب تۇرىشى، ئۇنغا «كوممونىست» مۇھەررىرىنىڭ رۇخسات قىلىشى، «ئولكەنى ئورگەنىش» پەردەسى ئاستىدا، ۋە تەنچىلىك-مىللەتچىلىك حىسسىنى قوزغاتا تۇرغان «عىلمى» رىتسىنزىيەلەرنىڭ دەرج ئىتىلىشى كەبى ئەرسەلەرگە نىمە دىب قاراش كىرەك؟ ئوتكەن [illegible] سىرلەرنىڭ خاراباللارى ئۇستىدە يەڭى جەمعىيەت قۇرۇشغا بىل باغلاغان پرولىتارىيات ۋەئۇنىڭ ئىتتىفاقچىسى كەمباغال دىھقانلار شۇ ھۆرنى، ئەمىر تىمر «مەدەنىيەتىنى» ئورگەنىشگە، ئۇنغا يۈرەكدەن مۇحەببەت قويىشغا، ئۇزۇن ۋە قوپال مانارا ۋە مەدرەسەلەرنىڭ مەدەنى تىكلەشگە سەفەربەرلىك قىلىش كەبى حەرەكەتلەرنى «زامان تاقازاسى» ۋە مەحنەتكەشلەر ئىرادەسى دىب كم ئەيتە ئالادى؟ ئاناتولى، ئانقارا، ئىستامبول بايلارى، پامىشچىكلارى فايداسىنى كوزەتىب، مىليونلەب پرولىتار ۋە مەحنەتكەش تۈرك فاللاحلارى ئۇستىدە قانلى دىكتاتورلىق قىلاياتقان، مەزكۇر مەحنەتكەشلەرنىڭ ئىنقىلابى حەرەكەتىنى ئويۇشدىرىب، ئىرادەسىنى تەشكىل قىلغۇچى تۈرك كوممونىستلارىنى دېڭىزلەرگە ئاتدرغان، ئىستىقلال مەحكەمەسىگە بىرىب دارلارغا ئاسدىرغان،بورجۇۋا تۈركىيەسىنى «دىھقانلار تۇرمۇشىنى ياخشىلاماقدا» دىب ماقتاب، ئۇيىردەگى سىنفى كورەشلەرنى شۇ ماقتاۋ پەردەسى بىلەن بىكىتىب ماقالالار يازىش-شۈبھەسز، «ئىتتىحادى ئىسلام»چى كونترلەرنىڭ ئىشى ئىدى. لىكن، شۇ ماقالانى باسىب، ئىشچى دىھقان عاممەسىغا تاقدىم قىلغۇچى «كوممونىست» مۇحەررىرگە قاراب: «سىن، دۈشمەن لەگىردەگى كىشىسىن، سىن پەرتىيەگە كوز بوياب كىرگەنسەن، ئىتتىحادى ئىسلامچىلار بىلەن ماقسادىڭ، تىلىڭ بر، دىسە، ئىرىشنىڭ حاققى بارمى، يا يوق؟

زىياسەعىد

(ئەممەدى)

---

1) مىن بۇ توغرىلاردا 26 نچى يىلدا «ق. ئوز» سەحىفەسىدە كىنگەك يازغان ئىدىم.

germanьja kəmpartьjasь sajlavlarqa tajjarlanmaqda

berlindəgi işcilər məhəllesidə ьnqьlaвьь şьarlar вilən вezəlgən вir yj

Byvəjdə rajonь zarьвdar

Byvəjdə rajonьdaqь jol—kypryklərni tyzətiş ycyn, bu jьl, məhəlli вydçətdən 160 min som əçratildi. Bu pьl Quqandan Byvəjdəgi qaraв tikkə tyşə turqan 18 kelymetirlьk jolqa, Yckypryk rajonьnьn mərkəzidən Baqdad rajonьqa qəraşь jəni вazarqa tcqrьlaв tyşə turqan 18 jarьm kelymetirlik taş jolqa sərifləndi.

Bu jollarnь həm şu jollardaqь kepryklərni tyzətiş ycyn juqarьdaqь pul jetməjdi. Şunь ь'tьвarqa alьв, rajon ьcraqomьnьn 2-nci sentəвirdəgi məçlisidə, məsçid və qaвrьstanlarda eskən daraxtlarnь вerişgə qarar qьlьndь. Çamaalar arasьda, kelxozlarda məçlislər etkəzilib, bu iş ycyn xəşərlər təşkil qьlьna jatьr.

Baqьmandalar qaj jerdə sərf qьlьnadь?

Bytyn rajon вojьnca ynməj jatqan 52 min som salьq pyllarь вar. Bu qarьzlarnьn 5 prəşəntini kəlxoz a'zalarь təşkil qьladь. Rajon ьcraqom qararьqa вьnaən kəmвaqəl və orta hal dьjqanlardan şu вaqьmanda salьqnьn 25 prəsəntini endirilə turqan вoldь, əmma muştumzorlardan mə'myri jol вilən endirilib, teləməgən taqdьrda ularnьn mal — mylkləri acьq savda вilən satьlьв, alьnadь. Bu pullar xatьn—qьzlarnьn anьnь asrьş həm savadsьzlьqlarьnь вitrişgə, вalalar вaqcalarь, jənə вir qanca kerəkli orunlarqa sərf qьlьnadь.

Rajon mərkəzi — Yckepryk qьşlaqьqa ьdaralar ycyn jəni вьnalar salьna jatьr. Bu ьmaratlarnьn вərilgə mərkəzdən 80 min som pul вerildi. Məhəlli вedçətdən 96 min som вelgiləndi, вьraq, jəni вьnalar ycyn bu mьqdardaqь pul jetməjdi. Bunьn ystigə saina jatqan 5 sinifiik məktəв вьnasь həm cələligicə qaldь.

Məktəв—maarьf işləri həm xorçьn

Maarьf işcilər yjii ycyn bu jьlqь məhəlli вedçətdən 110 min som pul cьqardь. Bu вьna 4xanalьq 35 kəravatlьq qьlьnьв salьnaçaq. Bьna nejəвirgəcə salьnьв вitişi kerək. Lekin həli вaşlanqanь joq. 15-nci sentəвirdən oquşlar вaşlanьşь kerək вolsa həm, kəktəвlər remontsьz jatadь. Jaqьş ycyn otun tajjarlaşdan dərək joq.

Cinəcilər ərtili tyzildi.

Bytyn qьşlaqlardan xatьn—qьzlardan cinək (terim) cilər ərtili tyzilib, qьlьnqan şərtnamalar ystidə pul вerildi. Hazьrdan вaşlaв paxta terilib, 1-nci paxta şerkət ьdarasьqa ketirilib tapşьrьldь. Şundaj вolsa həm paxta şirkətidə qap—qanar jetişməjdi. Ьunьn ycyn hər qaj jerdə çançal ketərilməkdə, Rajon fьrqom, rajon ьcraqom вundan iki aj ilgəri bu toqrьda (qap—qanar toqrьsьda) paxta sajuzьqa çaqaz jazqan вolasa həm, həligəcə nətiçəsi mə,lym eməs.

Paxta majdanlarьqa jajьlqan hər hьl təвi'ii afatlar вilən kyrəşaycyn qьşlaq kemsemollarь jaxşь iş kərsətə jatьrlar. Bə'zi вir çamaa qьşlaqlarьdь paxtalarqa tyşkən şirələrni joqatьş muvaffaqьjatlar вilən etdi. Sultanвataz, qazь qьçdьman çamaalarьda fəjda вolqan paxta kənəsini juqatьş ycyn həşər вilən daruv sacьlьв, paxtajarnь salamat alьв qьlьndь.

Rajon jer şy'вəsi ez cigərəsidəgi qьşlaqlarda qaravsьz jatqan quruq jerlərdən 4 min 8 jyz desətinə paxta majdanь acьşqa qarar qьlьв, rajon ьcraqomьdan suraqan edi. Bu tasdьqlanьв keldi. Hazьr traktor kalonijəsi şu jerlərni haidaş işigə kirişdi.

Kyzdə вuqdaj sacmaslьq və ularnьn jerini həm paxta majdanь ycyn вeriş. Buqdaj sacьş hərəkəti muştumzorlar həm tyşynməgən dьjqanlar tamanьdan sadьr вolqanda sudqa вeriş və вaşqa caralar keriskə qarar qьlьndь.

Turqun Əhmədi.

Mədjarcek jəcejkəsinin vəz'ijəti aqьr

ئەندىجان رايون مەديارچېك قىشلاقى پەرتىيە يەچېيكەسىنىڭ ۋەزىيەتى ئاغىر ھالدا. ئۇندا باعزى يات ۋە ئۇلارنىڭ لەگىرىدەگى شەخسلەر بار.

مەسەلەن، ئاتاجان خالمەتىف پەرتىيە ئاعزاسى بولغانى ھالدا، مۇشتومزورلارغا يان باسىپ كېلەدى. كولخوزلاشدىرىش ۋاقتىدا كەمباغاللارغا بېرىلە تۇرغان نەرسەلەرنى ئۇزى ئالدى.

مەديارچېك قىشلاق شوراسىغا رەئىس بولىب تۇرغاندا بىر مۇشتومزور قىزىنى 500 سوم، قالىن مال ۋە باشقا نەرسەلەر ئالىب ساتقاندا «قالىن-مال ئالغان ئېمەس» دېب، ئۇنىڭ جىناياتلارىنى ياپدى. مەسئەتسىز خوجالىقلارنى تۇگەتىش پەيتىدە عەبدولقاسىم دېگەن بىر بەترەككە بېرىلگەن 2 ئاتاب بەدەنى ئۇزى ئالىب، ئۇنغا قۇرۇق ۋە بورسىب ياتقان يېرنى بېردى.

بۇلاردان تاشقارى، ئاتىپە بوستان شىركەتىگە رەئىس بولىب تورغان ۋاقتىدا پىللە تۇتتۇچى خاتىن-قىزلارغا بېرىلە تۇرغان پۇللەرنى ئۇلارغا بېرمەسدەن ئۇزى ھەزم قىلىب يوباردى. قىسقاسى، بۇنىڭ قىلمىش كارى-بەدلەرى ھەددەن تاشقارىدىر.

مەنە بو ھاللارنى بىلە تورىب پەرتىيە يەچېيكەسى شو كونگەچە قاتمى چارالار كورگەن ئېمەس. بەلكى بۇنىڭ قىلغولقلارىغا موراساچىلىق يولىنى قوللاب كېلەياتىر.

ئېندى يەچېيكەنىڭ ئىشىگە كېلسەك، بۇندا بەترەك ۋە كەمباغاللار ئورتاسىدا ئىشلەش، ئۇلارنى پەرتىيە سەفىگە تارتىش، پەرتىيە ئاعزالارىنى تەربىيەلەش كەبى موسئەلەلەرنىڭ بوش قويىلغانىنى كورەمز. مەنە بو ھاللارغا قارشى رايكومنىڭ قاتعى ۋە كونكرېت چارالار بېلگىلەشى لازم.

م. ئىبراھىم زادە.

MƏFKØRƏ ÇƏBHƏSININ QOMANDA ÇAJLARЬNЬ JƏNƏDƏ MYSTƏHKƏMLƏJIK

Samarqand partьja əktiflərinin 9-10 sentəbirdəgijьqьlьşьda ortaq Əkməl Ьkramьf tamanьdan „Qasьmьfcьlar“ sodьnьn jəkyni və əksil ьnqьlaвьь millətcilik təşkilatlarьnьn вuzqucьlьq işləri toqrьsьda qьlьnqan daqlad вojьnca сьqarьlqan qarar

ھامارقاند پەرتىيە ئەكتىفىنىڭ ئۇمومى شەھەر يىغىلىشى ئورتاق ئەكرامفىنىڭ «قاسىمفچىلىق» ساباقلارى ۋە عەكسل ئىنقىلابى مىللەتچىلىك تەشكىلاتلارىنىڭ بۇزۇقچىلىق ئىشلەرى توغرىسىداغى داقلادىنى ئېشىتىب، پەرتىيە رەھبەرلىك ئىدارالارى بولغان ۋ. ك. پ. (ب) مەركەزقومى ئورتا ئاسىيا بيۇراسى ۋە ئۇزكومپەرتىيە مەركەزقومىنىڭ، مىللەتچىلىك سالقىلارىنى تۇگەتىشكە قاراتىلغان قارارلارىنى بۇتۇن ۋە تولا ماقۇللايدى.

پرولىتار ئىنقىلابىنىڭ ئوزغىتىشدان ساقلانىب قالغان كەپىتەلىزم قالدىقلارى، ئۇزىنىڭ مۇقارار ھەلاك بولىشى ئالدىدان، سوسيالىزم ھۇجۇمىنىڭ غالىبانا رىۋاجلانىشىنى ۋە پرولىتار دىكتاتوراسىنى بوزماقچى بولىب ئورۇندىلار.

زەرەرگۇنەندەچىلىككە ھايىد بىر قاتار فەكتلەر، بىر قاتار عەكسل ئىنقىلابى تەشكىلاتلارنىڭ تاپىلىشى، سىنفى كۇرەشنىڭ زور كېسكىنلەشكەنىنى يەنە بىر مەرتەبە كورسەتەدى،كى بۇ كېسكىنلەشو غالىبانا سوسيالىزم قۇرىلىشى ۋە كەپىتەلىزم ئېلەمەنتلەرىنى يۇلىب تاشلاش بىلەن بىرگە بارادى.

ئۇزبېكستاندا مىللەتچىلىك عەكسل ئىنقىلابىنىڭ ئاچىلىشى شۇ بىلەن خاراكتېرلانادى،كى بۇ يېردەگى عەكسل ئىنقىلاب پەرتىيە ئېچىدە ئۇيا قۇرا بىلگەن؛ پەرتىدەنى ئالداب، شورا ئەپپەرەتىنىڭ ئايرىم بولمەلەرىنى قولغا كىرگىزە ئالغان بەعزى پەرتىيە ئاعزالارىنى ئۇز سەفىگە تارتقان.

مىللەتچى بورجۇۋازىيانىڭ ئەگېنتلەرى عەكسل ئىنقىلابىنىڭ قالدقلارىنى ئۇز تەۋەرەكلەرىگە ئۇيۇشتىرىدىلار، شورا ئەپپەرەتىگە ئوتىب كىردىلەر ۋە ھاتتا سود ئىدارالارى، ماعارىف كومىسسارلىغى ۋە ماتبوعاتىنى ئۇز قوللارىغا كىرگىزىب ئالدىلار. ئۇلار شورا ئەپپەرەتىنى ئىشچىلەر سىنفى ۋە بۇتۇن مەحنەتكەشلەر كوز ئالدىدا ئىعتىبارسىزلاندىرىشغا ئىنتىلدىلەر. ئۇلار ماعارىف كومىسسارلىغىدە ۋەكىللەرى ئارقالى، ئۇزلار ۋە تېخنىكوملارداغى سوسيال سەستەفنى يامانلاتىشغا مۇۋاففاق بولدىلار ۋە شۇ بىلەن پرولېتارىيات دىكتاتوراسى ۋە مەدەنى ئىنقىلاب ئىدارالارىنى پرولېتارىياتغا قارشى ئىشلەتىش ئۇچۇن ئۇرۇندىلار.

پەرتىيە ئەكتىفى قاتتىق ئېشانچ بىلدىرىب ئەيتەدىكى غالىبانا مۇھۇم ئالدىدا سىنفى دۇشمەننىڭ ھېچ قانداي كۇچى ئۇرىش بېرەلمەيدى ۋە مىللەتچى عەكسل ئىنقىلاب غاياۋى جەبھەدەن قاش قىلمناجاق، ئاخىرغاچا تۈزغىتىلاجاق.

مىللى مەسئەلەدە لېنىن سىياساتىنىڭ توغرى ۋە ئاتى ئۇتكەزلىشى، ئىقتىسادى ۋە مەدەنى تېكىسسىزلىكنى تۇگەتىش (سانائاتنى رىۋاجلاندىرىش، سوفخوز ۋە كولخوزلار قۇرىلىشى، ساۋادسىزلىقنى تۇگەتىش، ئۇمومى تەعلىم، مەدەنى مۇئەسسەسەلەرلى ۋە ئوقىش يۇرتلارىنى كوپەيتىرش)، شورالار ئىتتىفاقىداغى بارچا مەحنەتكەشلەرنىڭ بۇرادارلىقىنى مەحكەملەيەدى ۋە مىللەتچىلىك عەكسل ئىنقىلابى ئېلەمەنتلەرىنىڭ بۇتۇنلەي يوقارىب تاشلانىشىنى تەئمىن قىلادى.

پەرتىيە ئەكتىفىنىڭ ئۇمومى شەھەر يىغىلىشى، پرولېتار دىكتاتۇراسىنىڭ ئىدارالاردان يولىب، ئىنقىلاب غالابالارىنى قوروۋلاب كېلوچى ۋە مىللەتچىلىك تەشكىلاتلارىنىڭ (مىللى ئىتتىحاد ۋە باشقالارنىڭ) عەكسل ئىنقىلابى ئىشىنى ئاچقان گ. پ. ئو. نىڭ ھايراتلى خىزمەتىنى ئايرىم قانىقش بىلەن كورسەتىب ئوتەدى،

مىللەتچى عەكسل ئىنقىلابىنىڭ تاملىشى پەرتىيە تەشكىلاتلارىنىڭ ئەمدەگى بىر قاتار كەمچىلىكلەرىنى ئاچىب بېردى،كى بۇلار: ئايىنقسا ۋە ئايىنقسا ئۇز-ئۇزىنى ئانىقدىنىڭ پەستلىگى كېلە يولغا قويىلماغانى؛ ئىشچىلەر، بەترەكلەر ۋە كولخوزچىلارنىڭ دەۋلەت ئەپپەرەتىگە بۇقارى چىقارىلىشلارى ئۇستىدەن يېتەرلى رەھبەرلىك بولماغانى؛ مەحنەتكەش زىيالىلار، شۇ جۇملەدەن مۇعەللىملەر ۋە ئوقۇچى ياشلار ئورتاسىدا ئىشلەرنىڭ بۇزۇقىنە كېچىكتىرىلمەگەنىدەر.

سود ئەپپەرەتىگە مەنسۇب بىرقىسمىنىڭ بۇزىلىشى ۋە ماعارىف كومىسسارلىگىدەگى بىر قاتار خادملارنىڭ ئىشى، ئاي-وم پەرتىيە تەشكىلاتلارىنىڭ سىنفى دۇشمەنلەرگە نىسبەتەن يېتەرلى ھوشيار بولماغارنىنى ۋە شورا ئەپپەرەتىنى ئىشچەلەشدىر-وش سۇرعەتلەرىنىڭ يېتەرلى بولماغانىنى، ئىشچىلەرنىڭ ئەپپەرەت ئىشىگە عامماوى كونترولى زەعىف بولغانىنى كورسەتەدى.

ئۇزبېكستان پەرتىيە تەشكىلاتى ئالدىدا ئۇرغان بىر ۋەزىفە، ئالدىنغى سەفدەگى ئىشچىلەر، بەترەكلەر، كەمباغاللار ۋە كولخوزچىلارنى قاتعى رەۋىشدە دەدل ئورىب، ئەپپەرەتىمىزنىڭ بارچا بولمەلەرىگە بوقارى چىقارىش؛ ئۇلارنى ئوسدىرىش ۋە رەھبەرلىك شورا خوجالىق ئىشىدە مۇستەحكەملەش ۋە ساقلاب قالىش، پەرتىيەنىڭ توغ-رى يولى ئوزامىشىنى تەئمىن قىلىش ئۇچۇن زەرور شەرتلەرنى توغدىرىشدىر.

بېلم يېرتلە يىنىك سامارقاندا ئىزەلانىشى، ئۇلارنىڭ ئىجتىماعى جىبھەتدەن يات ئەۋنسۇرلار بىلەن ئىفلالانىشى، مىللەتچىلىك مەيللەرى (ھەم بۇيۇك دەۋلەت شەۋىنىزمى، ھەم مەھەللى مىللەتچىلىكنىك) بارلىغى، پەرتىيە تەشكىلاتلارى ئالدىغا ئىيك مەسئول ۋەزىفەلەرنى قويادى،كى بۇلار: مىللەتچى ئەۋنسۇرلارنىڭ سالقىلارىنى بۇتۇن ئاپىش ۋە ئۇلارنى مەفكورەۋى جىبھەتدەن يېكىش؛ كومسومول ئىشىنى، ئايىنقسا ياشلارغا ئىنتېرنەسيونەل تەربىيە بېرىش يولىدا كۇچەيتىرىشدىر، بۇنىڭ ئۇچۇن، مىللەتچىلىك فىكرلەرىنى كونكرېت تاشوچىلار بىلەن سىستېمەلى ۋە پىلانلى كۈرەشونى ئۇيۇشدىرىش لازم.

مىللەتچى عەكسل ئىنقىلابغا مەرھەمەتسىز جازا بېرىش بىلەن بىرگە، پەرتىيە تەشكىلاتلارىدان زەرور نەرسە-شورا زىيالىلارىنىڭ ئىش شارايىتىنى بۇتۇن چارالار بىلەن ياخشىلاش؛ ئۇلار ئۇچۇن، ئورتاق لېنىن شورا مۇعەللىمىنى توغرىسىدا ئەيتكەن شارايىتنى توغدىرىش؛ شورا زىيالىلارىنىڭ ئاساسى عامماسى سوسيالىزم قۇرىش ئىشىگە ئاغىن ھەمفاعىئاللىراق قاتناشوۋى ئۇچۇن مۇۋافىقى بولمىشدر. شۇ بىلەن بىرگە ئىيك قىسقا مۇددەت ئىچىدە ماعارىف ۋە عەدلىيە كومىسسارلىكلەرىگە ئىشچىلەر، بەترەكلەر، كەمباغاللار ۋە كولخوزچىلاردان بۇقارى چىقارىلمىشغا ۋە ئۇلاردان يەڭى كەدرلەر تايىارلانىشغا ئېرىشمەك زەرور.

ھازرغى دەۋردە باش قورقىنچ بولغان بۇيۇك دەۋلەت شاۋىنىزمىغا قاتعى زەربە بېرىش بىلەن بىرگە، مەھەللى مىللەتچىلىككە قارشى كۈرەشنى كېلەك يولغا قويىش كېرەك. ئۇزېنىك يوقاتقان ئىمتىيازلارىنى ساقلاب قالىش خايالىدا بولغان بۇيۇك دەۋلەت شاۋىنىزمىنىڭ عۇنسۇرلەرى باش كوتەرمەكچى، بۇتۇن مىللى زىيالەلارنى يامانلاماقچى، بارچا مەھەللى خادملارنى سۇرىشترمەي مىللەتچىلىكدە عەيبلەمەكچى بولىب ئورىنادىلار. مىللى بورجۇۋازىيانىڭ مەنفەعەتلەرىنى ياقلاۋچى شاۋىنىست عۇنسۇرلەر، «قاسىمفچىلار» سودىنى ۋە ماعارىف كومىسسارلىگىدەگى ئىشىنى - مىللى زىيالىلار ۋە مىللى كەدرلەرنى «ئال.كش»لەش دېب كورسەتمەكچى بولادىلار. پەرتىيە ئەكتىفىنىڭ يىغىلىشى، «قاسمفچىلىق»دان ۋە عەكسل ئىنقىلابى تەشكىلاتلارنىڭ ئاچىلىشىدان پەرتىيەگە قارشى ماقسادلار ئۇچ-ۇن فايدالانىش بولىنداغى ئۇرىنىشلارغا قارشى ئاگاھلاندىرادى ۋە بۇيۇك دەۋلەت شاۋىنىستلىگى بىلەن مەھەللى مىللەتچىلىك كورىنىشلەرىگە قاتتىق زەربە بېرىلىشىنى لازم دېب تاپادى.

پەرتىيە ئەكتىفى بۇتۇن كوچىنى، مىللى مەسئەلەدە لېنىن سىياساتىنى ئۇتكەزىش ئۇچۇن، ئىش-چىلەر كېنك عام-ماسىغا ئىنتېرنەسيونەل تەربىيە بېرش ئۇچون توپ-لانىشىنى زەرور دېب تاپادى. ئەكتىف شەھەر قوممەئاسىنىڭ دىققاتىنى، ئەپپەرەتنى ئۇزبېكلەشدىرىش ئىشىنى قاتعىيان كۇچەيتىرش بىلەن بىرگە، پەرتىيەنىڭ شۇندايى موھم دىرىكتىفنى ھەر خىل بەھانالار ئاستىدا بەجەرمەي كېلەۋچى كىشىلەرگە مەرھەمەتسىز زەربە بېرىش زەرورلىگىگە قاراتادى.

ۋ. ك. پ. (ب) ئورتا ئاسىيا بيوراسى ۋە ئۇز كومپەرتىيە مەركەزقومى نامىندان «قاسىمفچىلىق» توغرىسىدا چىقارلغان قارارلار پەرتىيە تەشكىلاتىدا ئېزۇك ئىشلەنمەگەنىنى كورسەتىش بىلەن بىرگە، ئەكتىف يىغىلىشى، شۇ مەسئەلەنى پەرتىيە، كومسومول ۋە كەسەبە يىغىلىشلارىدا ئەۋبەتدەن تاشقارى ئىشلەشنى زەرور، دېب ھىسابلايدى.

ئۇمومى شەھەر يىغىلىشى بۇتۇن پەرتىيە تەشكىلاتىنى پەرتىيە يولى ئۇچۇن كۈرەشوگە چاقىرادى؛ ئورتا ئاسىيا بيوراسى ۋە ئۇز كومپەرتىيە مەركەزقومىنىڭ «عەكسل ئىنقىلابى تەشكىلاتلارنىڭ ئىشىنى بىلگەن پەرتىيە ئاعزالارىنىڭ شۇ نەرسەنى شورا ۋە پەرتىيە ئىدارالارىغا مەعلوم قىلماسلىقى جىنايەتكارانا بولىب، بۇنداي كىشىلەر تېزلك بىلەن پەرتىيەدەن چىقارىلىشى لازم، دېگەن يول - يورۇقلارى بۇتۇن قاتتىقلىق بىلەن قوللانىشنى زەرور، دېب ھىسابلايدى.

«قاسىمفچىلىق» ساب-اقلاري ۋە عەكسل ئىنقىلابى مىللەتچىلەرنىڭ بۇزوچىلىق ئىشى، پەرتىيە تەشكىلاتلارىنى، پەرتىيە شىعارلارى ئېۋەرەگىدە ئالغان ھەم مەحكەمرەك ئۇيۇشو؛ ئودەبازلىقنىڭ ھەر قانداي كورىنىشلەرىگە قارشى زاربا بېرىش، سوسيالىزم قۇرىلىشىغا بولشېۋىك زورىنى ئاغىن ھەم كوچەيتىرش؛ تەشكىلاتلار بەزنىڭ ئىشىنى پرولىتار تانقىدى ۋە ئۇز - ئۇزىنى تانقىدىنىڭ ئاغىن ھەم كوچلىمرەك ئوتى ئاستىغا ئالىش؛ عەكسل ئىنقىلابنىڭ كاربەدىگە جاواب يۇزەسىدەن، عامماني ئۇيۇشدىرىشداغى بۇتۇن بولشېۋىك تەجرىبەسىنى موبلىزەتسىيە قىلىش؛ ساناعات ۋە ماليا پىلانىنى بەجەرش، ئايىنقسا ۋ. ك. پ (ب) مەركەزقومىنىڭ 3نچى سېنتەبر كۈنى چىقارغان خەتابىنى بەجەرش، مەحنەت ئۇنمى ۋە سىفەتنى يەلەندلەش، خام مال زەمىنى بولغان پاختاكارلىكنى قىشلاقى خوجالىقنىڭ عومومىلەشكەن سېكتورىنى مەحكەملەش ۋە كېڭەيتىرش ئاساسىدا ئىيك كوب رىۋاجلاندىرىش يولىدا كورەش ئۇچۇن مەجبور قىلادى.

مەفكورە مايدانىنىڭ قومانداي ئورنلارىنى مەحكەملەش، ئۇلارنى مىللەتچىلەردەن تازالاش، پرولىتارىيات دىكتاتوراسى ئىدارالارىنىڭ ھەقىقى كوچىنى تەئمىن قىلىش بىلەن بىرگە، پەرتىيە تەشكىلاتىنمز، مىللەتچىلەرنىڭ ئەپپەرەتدەگى بولمەلەرنى بىوزىشغا قاراما، ئۇز ئالدىغا قويىلغان ۋەزىيفەلەرنى بەجەرب كېلدى ۋە كېلەئەكدە.

ئۇزبېكستان كومپەرتىيەسىنى ئاغىن ھەم ب-ولشېۋىكلەش ئۇچۇن كۇرەش بولىدا پەرتىيە ئەكتىفىنىڭ يىغىلىشى سامارقاند پەرتىيە تەشكىلاتىنى، ئولۇك ئۇيپورتونىست ئاغماچىلىقى ۋە عەكسل ئىنقىلابى تروتسكىيچىلىك قالدقلارى، بۇيۇك دەۋلەت شاۋىنىزمى ۋە مەھەللى مىللەتچىلىككە قارشى كورەشو ئۇچۇن چاقىرادى.

Faxta terimini kim вuza jatьr

kerəkli raвocь kyclərgə `zəjəfkə вerinlər!

ھازرچا مەحنەت كومسەرلىگى ۋە جايلاردا مەنە شۇ كوچىرشلەرنىڭ پلانى، كولخوزلاردان زەيەفكە ۋە بۇ مۇھىم تەدبىر ئېيورەگىدە عامماۋى ئىزاھات يوق.

عومۇمى پاختا تىرىمىگە بىرئېچە كۇن قالدى. بىنابەرىن، مېحنەت ئىدارالارى، كولخوز، رايون پاختا كوپەرەتسىيەلەرىنى زەربدار رەۋىشدە قىمەرلاتىب، زەيەفكەلەرنى توپلاش، ئارتىقچا رابوچىلارنى ھسابغا ئالىب، مەۋجود كۇچلەردەن بىلىب فايدالانىش زەرۇردر.

تاخمىنى مەعلوماتلارغىنا بار. بۇ مەعلوماتلارغا قاراغاندا تاشكەنت ئوكروگى (20 مىڭ رابوچى كەم) ۋە سۇرخان داريا ئوكروگى رابوچى كۇچلەرگە زور ئىحتىياج كورمەكدەلەر. عۇمومەن، كولخوزلار ئۇچۇن 65 مىڭ رابوچى يېتىشمەيدى. بۇنچالىق رابوچىلار قوشۇنى ئۇزبېكستاننىڭ ئوزىدە باردر، بىر قانچا كولخوزلارنىڭ نەلەيمنى قانىدىرش ئۇچۇن رابوچىلارنى بىر ئوكروگ ئېچىدە رايوندان رايونغا ۋە ئوكروگلەر ئاراسىدا كوچىرش كېرەك.

مەحنەت كومسەرلىگى كولخوزلارنىڭ كىرەكلى رابوچى كۇچلەرى توغرىسىدا ھازرغا قادار ئۇز پاختا سايوزدان زەيەفكە ئالغانى يوق. ئۇز نەۋبەتىدە ئۇز پاختا سايوز ھەم بۇ زەيەفكەلەرنى رايون پاختا كوپەرەتسىيەلەرىدەن ئالىش ئۇچۇن غەم يېمەدى. بۇندای بولسا، زەيەفكەلەر سوكىي پەيتەگىنە، بەعنى پاختا تىرىمى قىزىغاچ كېلەياتلاركەم، بۇ حال رابوچىلار بىلەن تەئمىنلەشنى بەۋزىب، تىرىمنى كېچىكتىرىشى مومكن.

مەحنەت كومسەرلىگى ۋە مەعركەزى ئىستەتىستىكە ئىدارەسىدا مەحنەت بازارى توغرىسىدا فاقات

تائرىخ تىلگە كىرد

«ئىتتىحاد ئىسلامچىلار» ھەرەكەتىدەن كىچىك بىر ئەپىزود.

باسماچىلىق، باسقۇنچىلىق، تېھرەرورستلىك، زەرەر گونەندەلىك - مەنە بۇلار قاسىمفچىلىقنىڭ عەمەلى ئىشى، پرولىتارىياتنى دەۋلەت باشىدان ھەيدەش ئېمسە - قاسىمفچىلىقنىڭ ئاساسى ئىدىيەسى ئېدى.

بۇ ئىدىيەنى ئالغا سۇرۇچىلار باشدا، توركىيە، گىرمانىيە، سوكراق ئەنگلىيە ۋە ئېڭ ئاخىردا ئامرىقا بورجۇۋازىيەسى ۋە پولشە ھەربى ئىشتەبىنىڭ عەكسل ئىنقىلابى چەشمەسىدەن سۇۋ ئىچىب كېلەدىلەر.

ئازار بايەجان پرولىتارىياتىنى قانغا باترغان مۇساۋاتچى مەھەممەدئەمىن رەسول زادە، توپچىباشىف، زەككى ۋەلىدى، ۋەلى ئىبراھىمف، سۇلتانغەلىيف ۋە مۇنەۋۋەر قارىلار، 13 يىلدەر،كم پرولىتارىياتغا، شوراغا، پەرتىيەگە قارشى پانئىسلامىزم، پانتوركىزم بايراغى ئاستىدا كۈرەش ئالىب باراردىلار. ئاۋرۇپاغا قاچقان ئاق قاچاقلار مەزكور ئىدىيەنىڭ ئىدتىشارى ئۇچۇن، جاھان ئىمپېرىيەلىستلەرىنىڭ مادى كومەگىدە گەزىت، جۇرناللار چىقارىب، عالامدا يوق كەپلەر، بوھتان ۋە ئىفتىرالار تارقاتادىلار، پەرتىيەنىڭ، شورانىڭ، پرولىتارىياتنىڭ ئېشىگە بولماغور بوھتانلار يۇكلەيدىلەر. «روسيە ئاھەدان ئۇلدى، كومپەرتىيە بۇزىلىب كېتەدى، مەملەكەت خاراب بولدى» دېب، ئاماقلارى يىرتىلەر دەرەجەدە باقىرىب، جاھانغا جەر سالادىرلار.

بۇلارنىڭ ئىسمى، ئالىب باراياتقان ئىشلەرنىڭ فورماسى ھەرتورلى بولىشىغا قاراماسدان، ماقسادلارى، ئىدىيەلەرى، كەعبەلەرى بىر:

— پرولىتارىيات دىكتاتوراسىنى يېمرىش، ئېكسپلاتاتسىيەنى قايتارىش، مىلليونلەرنى يەنە جەبر زەنجىرلەرىگە باغلاش، زاۋۇد، فەبرىك، يېر ۋە باشقالارنى قادىمغى، «خوجايىنلار»غا قايتارىش ۋە ئاھايات، ئىستەر - ئىستەمەس بۇ، قۇللىق جىلاۋىنىڭ ئۇچىنى ئامرىقا ئىمپېرىيەلىزمى قولىغا تۇتقازىش...

———

كۈرەش كەتتەدەن كېتەدى.

ئىنقىلاب باشدا ئاتالتا ياردامى بىلەن مىللى ساۋدا - ساناعات بورجۇۋازىيەسى شورالارغا قارشى بۇتۇن جەبھە بويلاب ھۇرۇنت ئاچدى. «مۇساۋات»، «موختارىيەت» شىعارى ئاستىدا باسماچىلىقنى تەشكىل قىلدى. ھەر تۇرلى ئۇيۇشمالار، ئودەلەر تۇزىب، تۇركچىلىك ئىس-لامچىلىقنى ئاچىقدان - ئاچىق تارقىتا ئىدى. بۇ ماقساد يولدا، ئانا تولى ساھراسىنى قانغا باتىرىب قالماغان ئاۋانتۇرىست ئەنۋەر، تېھرەروورست جامال، باسماچى زەككىلەر چاقىرىلىب، ئىشچى - دېھقان كوپچىلىگى توپغا ئۇتەدىرىلادى. بۇ يېردەگى تۇرك ئەفتىسەرلەرى «مۇختارىياتچى» باسماچىلارغا ياردامغا كېتەدى.

كوسشورومادا«ى تۇرك ئەفتىسەرلەرى بۇ باسماچىلارغا ئۇزلەرىنىڭ «تەنتەنەلى» ۋەعدەلەرىنى بېرىب ئېيتەدىلەر:

«سېنگە كېرەك ماددى ۋە كوبرەگە بەدەندەن خىزمات ئېتمەك، سېنگە بەرابەر بايرام مەجلىسىندە بولىنماق ئىستەدىك. سېنگلە ئەلئەلە ۋىرىب چالىشاجاغىنا دىن، دىل، قان قارداشلارنىڭ سوزۇبەردى».

«زالم روسلاردان ئىنتىقام ئالماق ئۇچۇن ئىعلان ئېتدىگىڭ شۇ مۇقەددەس مۇبارەك ئۇلسۇن تارىياتنى بايرامنى تۇرك عالەمى، ئىسلامىيات دۇنياسى تەبرىك ئېيەدېيور.»

مەملەكەتىمىزنىڭ ئېلك كەتتە شەھەرلەردە عەكسل ئىنقىلابى تەشكىلاتلار تۇزىب، بۇ تەشكىلاتلاردا «قۇرئان ۋە توپپانچا»، زورلىقى بىلەن ئەنوەر ۋاقتلار ساقلانىب كېلدى.

تەشكىلات زور بېرىب ئىشكە كىرىشدى. «ئىسلامغا ناجات» ئىستەب ئەنگلىيەگە، للۇند جورجغا ياردامغا باردى. تۇركىيەدەن بورجۇۋا ئەدەبەياتلارى ئالدىرىب، مەكتەبلەرگە تارقاتدى. موسا جارۇللانىڭ بېرلىنىدە باسىلغان «ئىسلامىيەت ئەلفباسى»نى كوپلەب تارقاتىشغا ھەرەكەت قىلدى. باسماچىلارغا ھەمەلى رەھبەرلىك، مادى ۋە مەعنەۋى ياردامدا بولدى. خۇللەس، بۇ تەشكىلاتنىڭ ئىشلەتمەگەن دەس-سەسى، كورسەتمەگەن شەيتەنەتى قالمادى.

تۇركستان ئىشچى - دېھقانلارى كومپەرتىيە رەھبەرلىگى ۋە ئىدەكى روسىيە پرولىتارىياتىنىڭ چىنەكەم ياردامى ئارقاسىدا، بۇ ئېكسپلاتاتاترلارنى، كۇچ ئوغرىلارىنى، ئاتاتانا ئەگىدىتلەرىنى، مۇشتۇمزور ئەدۋەكەتلەرىنى يېڭىب حەرب-زەرب كۇزلەرىنىڭ مۇزەففەر عەسكەرى بولىب تارىخغا كىردى-دە، مەملەكەتنىڭ ئۇلگەن خوجالىغىنى تىكلەشكە ئۇرندى، حايات باغشلادى.

بۇ ئەلبەتتە، دۇشمەن ئۇگەدى-دېگەن سوز ئېمەس. تارىخ حەلەردەگى سىنفلەر كورەشىنىڭ ھەزەمەت تاسماسى بىلەن كەتتە سۇرعەتدە ئېيلەنشدە داۋام ئېتەدى. كۆرەشدە يېڭىلگەن دۇشمەن ئۇز ئىشىنى باشقا پىلاتفورماغا ساليب ئالدى. جۇدە كوب يومۇشلەرنى يېر ئاستىغا ئالىب كىردى. عامماۋى ئىشلەرنى «شورالاشدىرب» ئىشچى-دېھقانلىڭ ئامخورى سىفەتىدە، گويا، ئۇنغا جان كۈيەر بولىب، مەتبوعات، ئەدەبىيات ۋە تەعلىم-تەربىيە ساحالارىغا سۇقۇلىب كىردى. ئۇز ئاداملارىدان بەعزىلەرنى كومپەرتىيە قاتارىغا ئۇزەتىب، پەرتىيەنىڭ بىرلىگىنى بۇزۇشغا! ئۇنى ئىچدەن ئۇرۇب قاقشاتىشغا ئۇرندى 1) ۋە بۇ ئىشدە قىسمەن مۇۋاففاقىيات ھەم قازاندى.

ئەپپەرەتنىڭ مۇھىم ئورونلارىنى قولغا ئالىش، ئېرىنىڭ ئىشچى-دېھقان عامماسى ئالدىداغى ئابرويىنى يېرگە ئۇرىش، شۇ يول بىلەن عامماننىڭ شورا ئەپپەرەتىگە يۇرەكدەن بولغان مۇھەببەتىنى ساۋۇتىش، - ئۇلەرنىڭ كۇرەش تەكتىكەسى ئېدى.

«قۇرئان ۋە توپپانچا» نىشانلى ئۇيۇشمانىڭ مەعلۇم تاپشىرىقلارى بويىنچا «كوممونىست» قاسىمفچىلار مايدانغا چىقىب، مەزكور ۋەزىفەلەرنى بەجەرىب كېلدىلەر ۋە بۇلار رەھبەرلىكدە «..تورك چىلار ئوزبوللارىدا يۇرگەنلەرىچە يۇرەدىلەر، يوكسەلدىلەر، ئارمانلارىنى يولغا قويەدىلار، شول ئارمانغا ئىشلەيتورغان دەرنەكلەر تۇزدىلەر، ئوجاقلار قۇردىلار، جورناللار، گەزىتەلەر تارقاتدىلار، كىتابلار يازدىلار، چىن تۇرك ئۇغلى تۇركنىڭ كوڭلىدى ئۇزلەرىگە قاراتدىلار...» 2)

«چەغاتاي گورونگى» جەمعىيەتى، قادىمغى تۇرك خاقانلارىنىڭ «قاھرامانلقلارى»نى كورسەتىب، ئالشۇنزمغا قارشى تارىخيات ئالىب بارغوچى «ئوغوزخان»، «چىنگىزخان» ۋە «تېمور ساغاناسى» (فىتر-ەت ئەسەرلەرى) كەبى تىياترو ئەسەرلەرى بىلەن تۇركچىلىكنىڭ زەھەر غاياسىنى كېڭ كوپچىلىككە تارقاتىب تۇردى. مەھەللى بورجۇۋا فكرىنى ھايات ئۇستا ۋە ماھرانە ئالقىن قىلغوچى «ھەند ئىشتىلالچىلارى» پەيەسەسىنى (بۇ ھەم فىترەتنىكى) بورجۇۋا بېرلېنىدە باسدىرىب، پرولىتارىيات روسىيەسىدە نەشر ئېتدى.

مەسكو ئۇفقىدان مۇشەك نورى كەبى يارقىللاب كېلگەن ئوكتەبر ئۇچقۇنلارى، چەغاتايچىلار، مىللەتچىلەر كۇزىگە «قارا كولكە» بولىب كورىندى. (بۇ تەعبىر بىر ئەۋرسە ئېدى) ئۇلار تۇركستان ئىشچى، بەترەك ۋە كەمباغال دېھقانلارى كوكدە ئېسە باشلاغان بالشەۋزم ھاۋاسىنى قارا - مۇدھىش پەردەگە تەمسىل ئېتدىلەر. شۇلار ئېچىدەن بىر ياش يىگت چىقىب، شىعرى تالانتىنى مىللى بورجۇۋا تىلىگە ساتىب عالامغا ھايقىرىق سالدى:

—... پەرتىلگىز ئەي ياراماس،
قارا-قالىن پەردەلەر،
ھېچ يارۇقسىز يۇلدۇزلارنىڭ نورلى
يۇزى ئاچىلسىن!
يوقالگىز يارۇغلقنى توسەتۇرغان
بۇلۇتلار،
يۇرتىمىزگە ئېلك يوكسەكدەن
يارۇغلقلار ساچىلسىن!

چوككە ئۇرشىب، ئاسمانغا قاراب قاتىسقا قول كوتەرگەن بۇ ياش يىگت-شاعر باتو ئېدى.

...مەنە، بىلەگىنى شىمەرگەن، مىللەت يوتەسىنى يېلىگە ھەجەم باغلاغان سەييد ھەلى خوجا ۋە تىللە خان بالاسى، زىر يۇگۇرىب «مەدەلەتەدەن» كومەك سورايدى. «ھىلم كېرەك-ھىلم. ھىلم ئېسە ئاقىۋەدا»

1) مۇنەۋۋەر قارى، شەھىد ئېھسەن ۋە غۇلام ئىكرامفلار ئۇز ۋاقتىدا كومپەرتىيەدەن ئېشىدى.

2) قايىوم رامازان (ئوكتەم) ماقالاسىدان «ئالقا» جورنالى 1 ن.

مەدەنەتكەشلەر تۇرمۇشنى ياخشىلاماق يولدا

بۇتۇن كەسەبە ئاعزالارىغا ۋە ئىشچىلەر كوپەرەتسيە سىنىڭ پەيچىلەرىگە

مال دەفتەرچەلەرىنى تېكشىرىش حاقدا ئۆز سوفپروف ۋە ئۆزبېكبرلەشۇۋنىڭ مۇراجاعاتى.

بەش يىللىقنىڭ برنچى ئىكى يىلدا مەدەنەتكەشلەر تاماندان قازانىلغان يۇتۇقلار، كېلەك ماتلوبات مالارى ئىشلەب چىقارىتۇرغان يېڭىل ئىندوستىرىيەنى كۇچەيتىرە باشلاشغا ئىمكان بېرەدىلەر.

16 نچى پەرتىيە قورۇلتايى تاماندان شۇنداى قارار قابول قىلىندى. شۇ بىلەن بر قاتاردا، ئاۋقات مەدەعەلەرىنى كېڭەيتىرىش ئىشىدە دەۋلەت تاماندان ئوتكەزىلە ياتقان كېلەك قولاچلى ئىشلەر، ياقىن ئارادا كەتتە نەتىجەلەر بېرىشىنى ۋەعدە قىلادىلار. براق، شۇنداى بولسا-دا، ئېسكى خوجالىق تەرتىبلەرىنى (ئايىرىقسا قىشلاقدا) ئاساسان ئۆزگەرتىش بارا ياتقان ۋە ئاساسى ماھلاغلار مەملەكەتنى ئىندوستىرلەش ئىشىگە بېرىلىب تۇرغان قايتادان قورۇلىش دەۋرىدە، بىز كېلەك ماتلوبات مال‌لارىنىڭ بەعزىلەرىدە بر مۇنچە ۋاقتغاچا يېتىشمەسلىك سېزەجەكمز.

برنچى زەرۇر مال‌لارنى ۋە ئاۋقات حاسىلاتلارىنى مەدەنەتكەشلەر ئورتاسىدا توغرى ۋە ئىقتىسادلى تاقسىم قىلىش ئۇچۇن، مال‌دەفتەرچەلەرى كىرگىزىلدى. مال دەفتەرچەلەرى كىرگىزىش بر تاماندان ئىشچىلەر ۋە خىزمەتچىلەرنى ماۋجۇد مال‌لار بىلەن توغرى تەعمىنلەب تۇرۇشغا ئىمكان بېرسەلەر، ئىكنچى تاماندان مال فوندلارىنىڭ خۇسۇسى بازارغا ئاقىشىنى توقتاتادىلار. مال دەفتەرچەلەرى سىستېمەسى، ئۇيۇشقان ماتلوباتچىلارنى مال ۋە ئاۋقات حاسىلاتلارى بىلەن ئوسۇللى رەۋىشدە تەعمىنلەب، حاناتالىقنى بېتىرىب، بېش يىللىقنى بەجەرىشكە سەبەبچى بولادىلار ۋە شۇ يول بىلەن مەدەنەتكەشلەرگە ئاۋقات قىيىنلىقلارىنى تېز ئوتكەزىشكە ياردام قىلادىلار.

براق، مال دەفتەرچەلەرى بىلەن عەمەل قىلىش تەجربەسىدە كېچىرىلمەسلىك بوزۇقلار ۋە سوئى ئىستىعماللار بارلىغى بىلىندى. بېرىلگەن مال دەفتەرچەلەرىنىڭ مىقدارى، مەدەنەتكەشلەر ساندان كوب ئاشىقدر. نەتىجەدە مال ۋە ئاۋقات حاسىلاتلارىنىڭ ئەنچەگىنە قىسمى‌يات كىشىلەر قولىغا كىرىب بېتەدركى، بۇ غايرى تابىعى ئاحۋال بر تاماندان ئىشچىلەر، خىزمەتچىلەرنىڭ تەعمىنات نورمەسىنى كەمەيترسە، ئىكنچى تاماندان، ئۇلارنىڭ ماددى تۇرمۇشىنىڭ يامانلانىشىغا سەبەب بولادى.

مال دەفتەرچەلەرى سىستېمەسىنى كىرگىزىشدە ئىشچىلەر جەماعەتچىلىگى ياقىندان تۇرىب قاتناشمادى ۋە بو ئىش ئۇستىدەن ئۇزىنىڭ كونتىرولىنى تەشكىل قىلمادى. مال دەفتەرچەلەرىنى بېرىشدەگى تەرتىبسىزلىكلەردەن تاشقارى يەنە، دەفتەرچە ئېگەلەرىنى تاقسىمات دۇكانلارىغا بىركىتىشدە، مال‌لارنى بۇيارىش ۋە حسابغا ئالىش ئوسۇللارىدا هەم كەمچىلىكلەر بار. بۇ كەمچىلىكلەرنىڭ هەممەسىنى، ئەلبەتتە، يوقاتىش كېرەك.

شۇ ماقسادلار بىلەن ۋە مال‌دەفتەرچەلەرىنى كېلەجەك ئايلارغا توغرى تاقسىم قىلىش ئۇچۇن، حازىرغى ۋاقتدا مال دەفتەرچەلەرىنى تەكشىرىش كەمپەنيەسى ئوتكەزىلە ياتر. بۇ كەمپەنيە ئىشچىلەر كېلەك عاممەسىنىڭ فاعال قاتناشى بىلەن، كەسەبە سايوزلارى، شەهەر شوراسى ۋە ئىشچىلەر كوپەرەتسيە سىنىڭ رەهبەرلىگى ئاستىدا ئوتىشى لازم.

مال دەفتەرچەلەرى بىلەن ناتوغرى فايدالانوچىلارنى ئانىقلاش كېرەك. ئاشىقچا بېرىلگەن دەفتەرچەلەر قايتارىب ئالىنسىن، كەمچىلىكلەر توزەتىلسىن ۋە ئىشچىلەر كوپەرەتسيەسىنىڭ مال-ئاۋقات‌بۇيارىش سىستېمەسىدەگى كەمچىلىكلەرنى يوقاتىش ۋە برنچى گەلدە ئۆچرەتلەنى توگەتىش ئۇچۇن زەرۇرى چارەلار كورىلسىن. بۇنغا ئەلبەتتە ئىرشو كېرەك.

ئۆزبېكستان كەسەبە سايوزلارى شوراسى ۋە ئۆزبېكبرلەشۇۋ، بۇتۇن ئىشچىلەرگە، خىزمەتچىلەرگە، ئىشچى خاتىن-قىزلارغا، ئىشچىلەر ۋە خىزمەتچىلەرنىڭ خاتىنلارىغا مۇراجاعات قىلىب، ئوتكەزىلە ياتقان كەمپەنيەدە قىزغىن ئىشتىراك قىلىشغا، تەكشىرىش بىرىگەدەلەرىگە يازىلىشغا ۋە بو بىرىگەدەلەرگە هەر خىل ياردام كورسەتىشكە چاقىرادى.

ناتوغرى بېرىلگەن هيچبر مال دەفتەرچەسى بولماسىن!

يوقالسىن كوپەرەتىف دۇكانلارى ئالدىداغى ئۆچرەتلەر!

ئىشچىلەر تەعمىناتىنى ياخشى ئۇيۇشدىرىش ئۇچۇن هەممە كورەشكە چىقسىن.

ئۆز سوفپروف، ئۆزبېكبرلەشۇۋ.

Ǫalla majdanьǫa tergəvckilər etdi

Taşəkryg prokurorь qalla tajjarlaş zьjan kynəndələrinin işlərini tekşiriş nimə ycyn kejingə syrgələ jatqanьnь anьqlaş və şaşьlьş caralar kəriş ycyn çajlarqa xalq tergəvcilərini jubardь. Ularqa əjibdarlarnь dərrəv çəvabgərlikgə tartьş təklif qьlьndь.

پاي ئارىق تهرىمەگە سۇست كېرىشمەكدە

تارازۇ، قاپ يېتىشمەيدى.- بىناكارلىق ئىشلەرى چاتاق.

سامارقاند. پاي ئارىق رايونىدا پاختا تهرىمەگە تايىيارلىق سۇست كېتەياتر. رايون پەرتكوم بۇ حاقدا يەچېيكەلەر هەم دىرىيكتىف بېرگەن بولسا-دا، قشلاق يەرت يەچېيكەلەرى، بۇ دىرىيكتىفنى عەمەلگە ئاشىرغان ئېمەسلەر. رايوندا 16 دەهە قارايدى. رايون بويىچا 2 تە پاختا سارای بولىب، 16 دەهەنى قانىقتىرا ئالمايدى.

دەهەلەردە پاختا تېرىش ئۇچۇن خاتىن - قىزلاردان ئەرتەل تۇزۇلگەن ئېمەس. پاختا سارايلارى حازىرغاچا بۇ حاقدا تايىيارلىق كورگەنلەرى يوق. تارازۇ مەسئەلەلەرى كوكلەدەگىدەك ئېمەس، بىنا ئىشلەرى چاتاق. پاختا تېرىم ئۇچۇن رايون ئىنجراقوم، هيچ قانداي تايىيارلىق كورگەنى يوق. دەهە شورالارى پاختا تهرىمەگە قايتارىلىب قاراغانلارى يوق. شۇنگەدەك رايون ياشقوم هەم بۇ توغرىدا هەرەكەتسىز. ياشلاردان زەربدار بىرىگەدەلەر تۇزەشۇبولەكلەر باشلانغان ئېمەس.

بەتەرەك، كەمباغاللارنىڭ پاختالارى ئاچىلىب، ئوزلەرى تېرىشگە كوچلەرى يېتمەي ياتر. قشلاقلاردا ئېسە دېهقانلارنى قىيناماسلىق ئۇچۇن ئىشلەب چىقارىش پاختا شركەتلەرى تۇزۇلگەن ئېدى. لېكىن بولار ئۆز ئىشلەرى باراسىدا پاختالارنى قابول قىلىش توغرسىدا هېچبر پلان تۇزىب ئالغانلارى يوق.

پاختا تهرىمى عاممەۋى باشلانمۇنچا كەمچىلىكلەرنى يوقاتىش‌لازم.

ج. جەبىارى.

ئىشچىلەر حەرەكەتكە گىردىلەر

قوقان. 41 نچى سان زاۋۇد ئىشچىلەرىنىڭ مەجلىسى بولىب، بۇندا پاختا تاييارلاشداغى ۋەزىفەلەر حاقدا مەعروزەلەر قىلىندى. موزاكەرەلەردەن سوڭ: مەجلىس ئۇزىنىڭ كېسكىن قارارىنى قالدىرىش بىلەن، ئۇچ كىشىدەن عىبارات؛ «قىزىل ئۆزبېكستان» ۋە «ئۆزبېكستانسكايا پراۋدە» بىرىگەدەسى تۇزدى.

بىرىگەدەگە ئورتاق‌سەلىمەف، حوسەنيدىنىڭ ۋە بەندەرىنكو ئورتاقلار كىردىلەر. بىرىگەدە‌قشلاقلارغا كوچمە كىنو بىلەن چىقىب، تاشۋىقات ئىشلەرىنى باشلاب يۇبارادى.

10 نچى سېنتەبردە بىرىگەدە هەم زاۋۇد مەعمورىيەتىنىڭ مەعروزەسى تىڭلەندى. بىرىگەدەلەر ئۆز ئىشىنى دەۋام ئېتتىرەدى ۋە ئىشلەب چىقارىش، دېهقانلار بىلەن عالاقانىڭ بارىشىنى نازارات قىلادى. بىرىگەدە كەمچىلىكلەر يۇزەسىدەن چارا كورىشدە تەشكىلاتلارغا ياردام بېرىش بىلەن، زاۋۇدنىڭ ئاحۋالىنى «ق. ئۆز.» ۋە «ئۆز پراۋدە» گېزىتەلەرىدە يازىب باراجاق.

رەسۇلجان.

BAHARIKARLIKLƏRNI QURUQ JERGƏEKIŞ,JAXŞЬNəTIÇəLəRBERDI

بۇغداى، عاداتدا، ياغموردان‌كېين ئېكىلەدى. ئورتا ئاسيادا بۇغداى ياغمورغا قادار ئېكىلگەننى حاتتا قارىلار هەم ئېسلەمەيدىلەر.

قورۇق يېرگە بۇغداى هيچبر ۋاقت ئېكىلمەيدى. براق، بۇغدايىنى كۇزگى ياغمورلار دەۋرىدەن باشلاب كوكلەمگەچە ئېكىش مۇمكىن. باھارىكار يېردەگى كۇزگى بۇغداى بىلەن باھارى بۇغداى ئورتاسىدا هيچ قانداي فارق يوق.

عاداتدا ياغمورلار دەۋرى-قىسقا دەۋردەر. شۇنىڭ ئۇچۇن كۇزگى ئېكىن دەۋرى قىسقا بولادى. ئۆزبېكستاندا بۇلتۇرغى كۇزگى ئېكىن دەۋرى 11 كۇنگەگىنە چوزىلدى. كۇزگى ئېكىن پلانى 25 پرەسەنت مىقداردا بەجەرىلدى.

لېكىن، قورۇق يېرگە ئېكىشمى؟

- بۇ ئىش هيچ بولغانى يوق.

ئىنقىلاب، ئېسكى عۇرف-عاداتلارنى ئىرەتىب تاشلايدى، يەڭى مېتودلار تۇغدىرادى ۋە دونياغا بۇزۇنغى بابالارىمىز كورمەگەن نەرسەلەرنى كېلتىرەدى.

ئەگرەنوم پاۋلوف-يەڭى كىشى. ئۇنىڭ 12 يىللىق ئىستاژى بار. ئۇ 12 يىلداق بويان‌يېرىك سوفخوزلاردا ئىشلەب كېلەدى.

كۇزگى ئېكىن دەۋرىنىڭ قىسقالىغى، پاۋلوفنى قورۇق يېرگە ئېكىش بويىنچا تەجربەلەر ياساشغا مەجبور قىلدى.

دان، ئانباردا ياكى قورۇق يېردە ياتسا، ئۇنىڭ ئۇچۇن هەممەسى بر ئېمەسمى؟

تەجربەلەر شۇنى كورسەتدىكى، قورۇق يېردە بر نېچە ئاي ياتقان دان، شۇل دەۋر ئىچىدە ئانباردا ساقلانغان داندان هيچ نەمە بىلەن ئاجرالمايدى.

بر قانچا يىللار بويىنچا داۋام قىلىنغان تەجربە ۋە تەكشىرىش نەتىجەسىدە پاۋلوف شۇنداى قارارغا كېلدى. توپراق ئىچىدەگى نەم تاباقالارنىڭ ئاستىداقى سۇۋ تەئسىرى بىلەن‌نەملەنگەن تاباقالارغا قوشۇلىشى تېز بولمايدى، شۇ ئىككى نەم تاباقالار ئورتاسىدا قورۇق تاباقا قالادى ۋە شۇ قورۇق تاباقاغا تاشلانغان دان، ئىكنچى كوكلەمگەچە چىرىمەي ۋە بۇزۇلماي ساقلانادى.

ئەگەردە قورۇق يېرگە ئېكىش مۇمكىن بولسا، دېمەك ئېكىش‌دەۋرى ئەنچەگىنە كېڭەيەجەك. بو زور يۇتۇق بولىب، قايراقى دېهقانچىلىق ئالدىدا بۇيۇك ئىستىقباللار ئاچىلادى.

قورۇق يېرگە‌ئېكىش تەجربەلەرى، حازرغى ۋاقتدا كېلەك سوفخوز دالالارىغا چىقارىلدىلار.

ئەگرەنوم پاۋلوف حازرغى كۇندە «غاللا ئارال» سوفخوزىدا ئىشلەيدى.

بو سوفخوز شۇ يىلدا 16.700 هېكتەر ئېكىن ئېكدى. بونىڭ 5115 هېكتەرى قورۇق يېردە.

قورۇق يېرگە ئېكىش 29 نچى يىلنىڭ 14 نچى سېنتەبردە باشلانىب، 12 نچى دېكەبرگەچە چوزىلدى. نويەبردە ياغمور ياغدى، ئېكىش توختاتىلدى. ياغمور سۇۋلارى بۇغلانىب ئۇچۇب بىتكەندەن كېين، ئېكىش يەنگىدەن باشلاندى. ساۋۇقلار كېلىب يېتىشى بىلەن 12 نچى دېكەبردە ئېكىش توگەدى. هەممەسى بولىب، 5.115 هېكتەر يېر ئېكىلىب، هەر هېكتەرگە 4 پوت‌دان ئېكىلدى.

سېنتەبر، ئوكتەبر، نويەبر ۋە دېكەبر ئايلارىدا بۇغداى كوكەرمەدى.

كوكلەم كېلدى-بۇغدايلار جودە ياخشى كوتەرىلىب چىقدى، قورۇق يېرگە ئېكىلگەن هەر هېكتەردەن ئورتاچا 70 پۇت حاسىل ئالىندى.

قارا قىزدۇق ئۇچەستكەسىدەگى 1000 هېكتەر يېر مايدانى، هەر هېكتەردەن 110 پوت حاسىل بېردى. بۇغدايىنىڭ سىفەتى ياخشى، ئاغرلىغى 128 مىسقال ئورنىغا-134 مىسقال.

قورۇق يېرگە ئېكىش بويىنچا «كوك ئارال» سوفخوزى هەم زور تەجربەلەر ئوتكەزدى.

بۇندا ئېكىش 12 نچى ئاۋغوستدا باشلانىب، 28 نچى سېنتەبرگەچە 926 هېكتەر يېر ئېكىلدى. برنچى ياغمورلار ياقغاچ، 5 نچى ئوكتەبردە بۇغداى كوكەرىب چىقدى.

برنچى ياغموردان سوڭ، 18نچى ئوكتەبرگەچە هاۋالار ئىسسىق بولدى. 28 نچى سېنتەبردەن كېين شۇ ئۇچەستكەدە يەنە 1.626 هېكتەر يېر ئېكىلدى. كېينگى ئېكىنلەر كۇز كۇنىدە كوكەرمەدىلەر.

ئىكنچى ئۇچەستكەدە قورۇققا ئېكىش 18 نچى ئاۋغوستدا باشلاندى. يېرلەر يەگى-29 نچى يىلنىڭ كوكلەمدەگىنە ئىشلەنگەنلەر. 3.114 هېكتەر ئېكىلدى. كۇزدە كوكەرىش‌بولمادى.

برنچى ئۇچەستكەدە (2.552 هېكتەر) هەر هېكتەردەن ئورتاچا 35، ئىكنچى ئۇچەستكەدە (3.114 هېكتەر) هەر هېكتەردەن ئورتاچا 65 پۇت حاسىل ئالىندى.

«كوك ئارال» سوفخوزىنىڭ تەجربەسى ياخشى ئېمەس. چۇنكى بۇندا ئېكىش جۇدە ئېرتە باشلاندى ۋە بۇغداى كۇزدە كوكەرىب چىقىشى نەتىجەسىدە قىسمان ساۋۇقلار بىلەن نابود بولدى. بۇنىڭ سەبەبى نەمە، توپراق تورلىلىگىمى؟ - بۇنى كېلەجەك يىللار تەجربەسى حەل قىلاجاق.

حازىردا شۇ مەعلومكى، قورۇق يېرگە ئېكىش مۇمكىن، ئېكىش دەۋرى چوزىلادى، ئېكىش دەۋرى چوزىلىشى نەتىجەسىدە كوبرەك مايدانلارنى ئېكىش ئىمكانى ئاچىلادى ۋە قورۇق يېرگە ئېكىلگەن قايراقى ئېكىنلەرنىڭ حاسىلى، ياغموردان كېين ئېكىلگەن يېر حاسىلدان كەم ئېمەس، بەلكى بر مۇنچە ئارتىق بولادى.

ئەگەردە ياغموردان كېين ئېكىلگەن قايراقى يېرلەرنىڭ هەر هېكتەردەن 10 پۇتدەن 35 پۇتگەچە حاسىل بېرىشىنى كوزدە توتساق، «كوك ئارال» سوفخوزى تەجربەسىنى هەم ياخشى دېب تاپىشغا («غاللا ئارال» تەجربەسى حاقىدا سوز هەم بولىشى مۇمكىن ئېمەس) توغرى كېلەدى.

«غاللا ئارال» ئۇزىنىڭ ئېكىن مايدانىنى كېڭەيتىرىب، شۇ كۇزدە 34 مىڭ هېكتەر قورۇق يېرگە ئېكەدى، تىرەكتۆرلەر يېتىشمەگەندەن، بو يەرلەننى يوزەگە چىقارىش قىيىن بولىب تۇرىبدر. شۇنىڭ ئۇچۇن «غاللا ئارال» تىرەكتۆرلەرنى كوپەيتىش كېرەك.

ئىشلەنمەى ياتقان 8 مىڭ هېكتەر يېرنى كوتەرىش ۋە 17 مىڭ هېكتەر يەڭى يېر كېسىش بىلەن سوفخوزنىڭ 60مىڭ هېكتەر ئېكىن باب يېرى بولادى.

سوفخوز، شۇ 34 مىڭ هېكتەر غاللا ئېكىنلەرىدەن تاشقارى، قايراقى يېرلەرگە 17 مىڭ هېكتەر پاختا ئېكىشنى هەم مولجەللەيدى. شۇيىلدا قايراقى يېرلەرگە 1.100 هېكتەر پاختا ئېكىلگەن ئېدى. مۇتەخەسسىسلەرنىڭ فىكرىگە قار'غاندا، هەر هېكتەردەن 12-15 پۇت حاسىل ئالىنسا كېرەك. شۇنچە زور مايدانغا پاختا ئېكىش، سوفخوزنى دېهقانچىلىق ئاسبابلارىنى كېلەك ئىستىفادا قىلىشغا مەجبۇر ئېتەجەك. شۇنىڭ ئۇچۇن تىرەكتۆرلەرنى ئۇزلوكسىز ئىشلەتىشكە توغرى كېلەدى.

«غاللا ئارال» سوفخوزىنىڭ ئېكىن تار جايى-ئېكىن ئاباروتى يوقلىقىدر) بر خىل ئېكىنگىنە ئېكىش (بۇغداى. يېرنىڭ ماخسولدارلىغىنى بېترەدى.

ئۇرلى ئېكىنلەر ئېكىشنى كوپەيتىرىش بىلەن برگە، يېرنى كوگلەشكە هەم كوچ كېرەك. يېرگە گوك سالىش ئۇچۇن، توپراقنى ئورگەنىش، ئۇندا قانداي ماددەلار كەمەيگەننى بىلىش دەركار.

شۇ يىلدا بر مىليون پوت غاللا بېرەتۇرغان غاللا فەبرىكەسى («غاللا ئارال» سوفخوزى)، كېلەجەك يىلدا ئۇزىنىڭ ماحسولاتىنى ئىكى بەرابەر كوپەيتىرىشكە ئىنتىلەياتر. براق، فەبرىكە توپراق مەسئەلەسىدە كۇزگە قارامای هەرەكەت قىلاياتر. بو ئىش هيچ نەمەگە يارامايدى. يېرىك سانىعات كارخانالارىدا بولغانداي، بۇندا هەم فەننى ئىشلەر تەشكىل قىلىش لازم.

غاللا مەجبۇرىيەتىنى كوتەرمەگەن مۇشتۇمزورلار 3 يىلغا

سامارقاندنىڭ ئاق داريا رايونىدا قاراشلى كوموش كېنت قشلاقى مۇشتۇمزورلارىدان مۇللا خۇدايبېردى جىيان ئوغلى 265 پۇت غاللا مەجبورىيەتىنى كوتەرمەى، 17 ئاناب بۇغداى، ئارپالارىنى ئورىب، يانچىماسدان قاراماسدان قويغانلىغى ئايىرىقسا قاسدان كوب بۇغدايلارىنى دابۇد قىلىب يۇبارغانلىغىدان نەمونەلىك سود قىلىب، 3 يىل قاتتىق قاماقغا، مال مۇلكىنى 1/4 قىسمىنى حوكومەت فايداسىغا ئوتكەزىشكە قارار قىلىندى.

ئە. نەزەرف.

Vrgyt maarьfь qattьq uxladь

Məktəв вьnalarь remontsьz.—oquş asвaвlarьdan dərək joq.—Məhəlli təşkilatlar uxlamasьnlar.

SAMARQAND. Vrgyt rajonьda maarьf işləri iki ajaqlaв aqsaв вaradь. Rajon maarьf şy'вəsi məktəelərni remont qьlьş, oquş və oqutьş qurallarь hazьrlaşda вir caqalьq həm iş qьlmadь.

Rajon вojьnca acьlaçaq 41 sinif məkteв ycyn вьna hazьrlanmaqandek, вar məktəв вьnalarьnь remont qьlьş işigə hazьr qəca krişilməgən. Şunьndek my'əllim və oqutucьlar ycyn həm həligəcə tyrli dərisliklər hazьrlanmadь. Orta və alьь məktəвlərgə oquvcilar tanlaşda nonaqlьqlar davam etməkdə.

Jubarьla turqan kişilərnin syrştirilməsdən jubarьlьşь nətiçəsidə вir muncə jaramas unsurlarnьn kiriв qalьşь kərildi.

Məsələn: Narmurad Elmuradьfnьn atasь savdəgərligini və əzi unьn вi'ən вir jatьв—turьrьnь əjtməsəkdə, axlaqsьzlьq вilən komsumul səfidən həjdəlgənligini kərə turьв Samarqanddaqь ɵzвek erlər вilm jurtьqa juвardьlar. Bundaj fəktlər вir munca вar.

Rajon вujьnca вirgən-вiв ьnternat вalalariyj nin ahvalь çydə aqьr. Cynkii вunda вalalar 30 dən 19 qa tyşdi. Buna həm səвəв mydirinin вalalar halьdan xaвar almaj, ajnьqsa Quqan. Farqana tamanlarьqa ketiв qalьşьdьr.

Şunьndek maarьfnьn вaşqa tarmaqlarьda həm kəttə kəmciliklər, qaqaz вazьq. tərəciliklər jyz вerməkdə.

Bu ahvallarnь kərə turьв məhəlli təşkilatlar qulaqlarьnь həm qmьrlatmajdьlar.

Biz. maarьf komisərliginin вu haqlarda tezlik вilən cara kərişini kytəmiz.

Blok-not

Ɵz KP(в) M.Q. ьçra вujurasьnan qararьqa mavafьq, qalla tajjarlaş, paxtanь sərənçəmləş və kyzgi ekiş kompənijələrinin qьzqьnьqь mynəsəвəti вilən, Ɵz. KP.(в) rajqolarь mədənii taşvьqat mydirlərinin şu jьl 15-nci sentəвirgə tə'jinləngən məçlisi ma'lum вolmaqan vaqьtqaca keciktirildi.

Kitaв rajonьda işkə tə'jinləngən ort. Taşalijov Samarqandda вolqanь halda Ɵz. KP(в) M.K.K. Pərtkollegijəsigə, iş saatlarьda ort. antonьfqa kelsin, əgər ortaq Taşalijov Samarqanddan taşqarь çajda вolsa ozinin toqrь ədrisin вildirsin deв soraladь.

15-nci sentəвr kecqurun saat 6-da Ьvanov cerkəvi вьnasьda ODSK a'zalarь, Əktivinin məçlisi caqьrьladь. Katiвlər, вujuru a'zalarь və ODSK a'zalarь ycyn məçliskə keliş məçвorii.

Ilgəridə Buxara okrygidə işləgən ort. Məkərov və Lapcenko ɵzlərinin toqrь ədrislərini Ɵz. KP.(в) M.K.K. P/ko egijəgə вildirsynlər. Məzkor ortaqlarnьn turar çajlarьnь вilgən pərtijə təşkilətləri və şəxslər M.K.K. P/kollegijəsigə xəвər вersynlər.

Məs yl myhərrir: V. RəHIM

Sajoztrans Samarqand kontori tələв qьlьnьв alьnmaqan jyklərni acьq savda вilən satadь:
1) 4-nci skləddə, Lenin kocəsi 8, 20—22-nci sentəвrdə.
2) 1-nci skləddə, Frynzə №4, 23 və 25-nci sentəвrdə.
3) 6-nci skləddə, Kommynist koc. və Ьmymьь tə'lim вolvəri вorcəgi, 27 və 28-nci sentəвrdə.
4) 7-nci skləddə, eski şəhər sanduq вazar, 29 və 30-nci sentəвrdə. 1-nci savda vaqьtda вolmajqalsa ikinci savda qujьda korsətilgən vaqьtda вolьr.
4-nci skləddə—11 və 13-nci oktəвrdə
1 „ „ 13 „ 14 „ „
6 „ „ 16 „ 18 „ „
7 „ „ 20 „ 21 „ „
Birinci savdada dəvlət myəssəsələri və kopirətsijə, ikinci savdada esə вytyn xahlavcьlar iştirək qьlurlar. Tola ma'lumatlar Sajoztrans kontoridən alьnsьn. Sajoztrans Samarq. kontori

Q. Kərimçanov—15483 nnmurli вepyl kysjər pətentini, X. Jarmyhəmedov-27/28, 28/29, 129/30 jьllar ycyn dykənigə tyşkən salьq varaqalarьnь, xəvlidən 2000 somlьq malьnь işci вrigələri alьв вarqan qarar qaqazьnь, B. Syləjmanova—5 çanlьq zaвor dəftərcəsini, Əвdyllə Xa'gyn doqli—pasportьnь joqatqan. *Bekar hьsaвlansьn.*

Samarqand sod ьcrasьь Çurajьv
Şu вilən вildrədirkim, şu jьl 17-nci sentəвrdə saa. 5-də, Xajraвad qьtasь xoça—Zylmurad gozarьdə turuvcь Myzəffər Muştaq oqlьqa qaraşlьвr вav xavlьa acьq savda вilən satьladь. narxi 1000 som. Birinci savda korsətilgən vaqtda вolmasa, ikinci 24-nci sentəвr saat 5-də вolur. Sod ьcrasь Çurajьv

ƏKSIJƏLI ŞERKƏT „YSTƏNOVKƏ“
Samarqand вolymi mydiri M. M. Kylickov namьqa вertilgən 1930 jьl 3/III tarьxlь V—181—63 nomyrli vəkələtnama uqьrlanqan. Bekar hьsaвlansьn.

SAMARQAND 1930 jьl jazqь sezon ƟZSERK
16, 17 və 18-nci sentəвrdə
JƏNI ƏRTISTLƏRNIN GƏSTROLLƏR
Jənidən kelgən əşyləci-ərtist E. S. Sorokina və J. V. GERIŞ. Tamanьdan serknin kəttə tamaşalarь DANKOVA.
8 Gotxars 8 | Zorz Viljəms
2 Moston 2 gəstrollərinin davamь və вaşqa ojunlar 2 Moston 2

STALIN NAMЬDAQЬ ƟZBEK
KOMMYNISTLƏR DARYLFYNYNIGƏ
KIROVCILƏRNI QABYL
IMTIHƏNI ŞU JЬL 20-ci SENTƏBRDƏN BAŞLANADЬ. MANDAT komisijəsi tamanьdan imtihəngə otkən həmmə ortaqlar şu vaqьtqaca Samarqandqa kelyв jetişkə tijişlilər.
Saвьq mərkəzii fьrqa məktəвi talaвalarь 25-nci sentəвrdən kecikməj kelsynlər.
OQUŞ ŞU JЬL 1-nci ƟKTƏBRDƏN BAŞLANADЬ.
1-nci ektəвrdən kecygyв kelovcilər imtihəngə qaвul qьlьnmaslar
ƟzKD direktori nə'ьвь Əвdyşykyrov

ƟZBEKISTAN DƏVLƏT PLANЬ ALDЬDAQЬ
Taşkəntdəgi Ьqtьsadьь
HЬSABAT
X. Ь. T. TEXNIKYMI X. Ь. T.
Orta rəvişdə вilimdarlik ьqtьsadьь hьsaвatcьlarnь tajjarlajdь. Oquş myddəti 2 jьl. 1-nci qursqa kiriş ycyn, 5 jьllьq məktəв mə'lymatiga egə вolьş lazьm. Texnikymgə tələвələr faqat məhəllii millətlərdən toplanadь. Oquşqa alьnqanlarnьn həmməsi avqat, kijim və jataqxana вilən tə'min qьlьnadь. Tələвələr, Ɵzвekistan texnikymləriga qaвul qa'ьdalarьqa muvafьq qaвul qьlьnurlar.
Namzatlarnьn Taşkəntkə вarьs və qaвul qьlьnmaqanlarь halda keri qajtьs xarar çatlarь, juвaryvci təşkilətlər tamanьdan вeriləd: rəsmi səfər qьlьnmaqanlar məzkor xaraçatnь oz ystləriga aladьlar.
Sьnaş 25-nci sentəвrdən вaşlanadь.
Ərizələr qujьdaqь ədriskə juвarilsyn: Taşkənt, Şajxantavьr dəhə, Çar koca № 60 texn kum kənsilərijəsi.
Deriksijə.

KINO „VELIKIJ NEMOJ“ KINO
13 nci SENTƏBRDƏN BAŞLAB HƏR KYN
ULUQ KONILSIZLIK
DEGƏN 6 KORINIŞLI KƏRTINƏ KORSƏTILƏDI.

JAZQЬ DƏVLƏT TEATRЬ
15-nci sentəвrdə
BYTYN ЬTTЬFAQ SKRIPKƏCILƏRI MUSABAQASЬDA 1-ci MYKƏFƏTNI ALQAN
BORIS FIŞMƏN
TAMANЬDAN KONSERT

KINO ŞARQ JULDUZЬ
15 və 16-nci SENTƏBRDƏ
ƏLYM ŞY'LƏSI
degən 7 korinişli nəfis kərtinə korsətilədi.

KINO QЬZЬL ŞARQ
12-nci sentəвrdən вaşlaв hər kyni
ZAMALLU
degən kərtinə kersətilədi. Kəssə 6-dən acьq. 1-nci seans 8-də вaşlana.

Şu вilən вildiriledirkim, SSSR MЬQ və XKŞ 31-VII—30 tarьxlь qararь, SSSR Alьь X. Xoç. Ş. və SSSR Savda Xalq Kəmisərligi вojьnca 1930 jьl 3-nci avqust tarьxlь 1760-988 raqamlь вujruq həmdə „SAJOZRASMASLO“ ьdarasьnьn 18 VIII-30 tarьxlь qararьqa (prətəkol № 32) muvafьq
MASLOXLOPTREST
SSSR Xalq Savda Komisərigi qaramaqьqa kocdi və „jaq cьqarьş saвon qajnatьş və mərgərin (qarьndan cьqqan jaq) sana'at cьlьqь Orta Asьja Dəvlət Trest „Sredazrasmaslo“ namьda, jaq və mərgərin saua'tcьlьqьnьn вytyn ьttьfaq вirləşməsi „SAJUZRASMASLO“ səstəvigə kirgizildi.
„SREDAZMASLO“ tresti ьdarasьnьn turar çajtь — Taşkənt, Ryşkin kocəsi № 16. Ьmumьь telefon raqamь—977. Ьdara kəвinetlərida . . . . № 401 və 850.
2) Şu вilən вildiriledirkim, „Sajozrasmaslo“ ьdarasьnьn 18 VIII-30 tarьxlь qararьqa вьna'an „Sajozrasmaslo“nьn orta Asьja kontori TYGƏTILDI və unьn вytyn işləri jaq, saвun və mərgrein sanaatcьlьqьnьn Orta Asьja Dəvlət Trestigə „Sredazrasmaslo“ tapşьrьldь. Tygətilgən kontorgə ta'alluqlь həmmə işlər tuqrьsьda „Sredazrasmasla“ ьdarasьqa (Taşkənt, Pyşkin kocəsi №16) muraçə'at qьlьnsьn: ьmum. telefon №977. koвinet telefoni № 401 və 850. Ьmumьь kənselərijə mydiri BORISOV